

PODROBNEJŠI OPIS RAZPISANIH TEM

Podrobnejši opisi niso podani za vse teme, ampak le za tiste, za katere so predlagatelji tem smatrali, da so dodatne utemeljitve oziroma obrazložitve razpisanih tem potrebne.

Težišče 1 - KONKURENČNO GOSPODARSTVO IN HITREJŠA RAST

Tematski sklop:

1.1. Javnofinančna in makroekonomska politika

Teme:

1.1.1. Dinamični stohastični model splošnega ravnovesja za analizo ekonomske politike v EMU

Po vstopu Slovenije v EMU ima fiskalna politika ključno makroekonomsko stabilizacijsko vlogo. Zaradi tega morajo njeni nosilci spremljati učinke, ki jih na slovenski poslovni cikel imajo šoki, ki so usklajeni s povprečjem EMU, in šoki, ki niso usklajeni v poslovnim ciklom EMU. Pri slednjih je zelo pomembno identificirati tudi učinke, ki jih ima na slovensko gospodarstvo politika ECB, saj v primeru t.i. asimetričnih šokov višina obrestnih mer, ki jo določa ECB na podlagi povprečnega dogajanja v EMU, ne deluje na slovensko gospodarstvo v polni meri stabilizirajoče (ali celo destabilizirajoče). Od identifikacije teh učinkov je odvisna tudi priprava ustreznih ukrepov slovenske ekonomske (fiskalne) politike.

Raziskava naj bo usmerjena v izdelavo dinamičnega stohastičnega modela splošnega ravnovesja, katerega struktura izhaja neposredno iz teoretičnih osnov. Uporabljal bi se pri analizi zgoraj navedenih vprašanj in tudi za napovedovanje. Model naj bi v najboljši možni meri identificiral strukturne povezave ponudbene strani in strani povpraševanja slovenskega gospodarstva v EMU skladu s sodobnimi pristopi pri makroekonomskem modeliranju.

- Trajanje projekta: 2 leti
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za finance (dr. Slaven Mickovič)

1.1.2. Nadgradnja in prenos mikrosimulacijskega modela

Mikrosimulacijski model predstavlja enega od temeljnih orodij za oceno posledic strukturnih reform in v njihovem okviru sprememb na področju socialnih transferjev, kot tudi za sprotne ocene posledic popravkov določenega socialnega transferja ali davka. Že opravljeno delo je pokazalo, da model vsekakor predstavlja orodje infrastrukturne narave, pomembno za tekoče potrebe kar nekaj ministrstev: Ministrstva za finance, Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, Službe vlade za razvoj kot tudi Ministrstva za šolstvo in šport. Hkrati se je pokazalo, da je model za tekoče potrebe uporabnikov nujno potrebno redno vzdrževati, tako v smislu rednega posodabljanja baze podatkov kot tudi izboljševanja in dopolnjevanja samega modela s sprejetimi spremembami sistema.

V okviru predlagane projektne naloge bodo raziskovalne aktivnosti usmerjene v nadaljnji razvoj, dopolnitve in vzdrževanje mikrosimulacijskega modela na podlagi vzorca slovenskih gospodinjstev s povezanimi bazami podatkov iz različnih virov: (a) razvoj dodatnih modulov za dogovorjene preostale socialne transferje oziroma subvencije, (b) testiranje in izboljševanje posameznih modulov modela, (c) reševanje problema rednega posodabljanja povezanih baz podatkov, (d) prilagajanje modela in pomoč uporabnikom na različnih ministrstvih pri uporabi modela za tekoče potrebe. S tem bo uporabnikom omogočeno, da bodo vedno imeli na razpolago ustrezno orodje za simuliranje finančnih posledic na mikro ravni na položaj posameznika oziroma poljubno izbrane tipične skupine družin kot tudi na makro ravni za katerikoli predlagan ukrep na področju neposrednih davkov in socialnih transferjev. Predlagatelj projekta želi, da se projekt izvede tako, da se model v obstoječi fazi preda uradu, nadgradnja in vse nadaljnje posodobitve pa se opravijo v sodelovanju z UMAR, s čimer se zagotovi, da bo po končanem projektu urad zmožen sam izvajati posodobitve modela, ki jih bodo zahtevala spremembe sistema.

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 18 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Uradu RS za makroekonomske analize in razvoj (dr. Alenka Kajzer)

1.1.3. Izboljšanje stabilizacijske vloge fiskalne politike

Izračuni UMAR kažejo, da je bila fiskalna politika v večini let prociklična in s tem ni ustrezno opravila svoje stabilizacijske vloge. Razlogi za takšno politiko so tako institucionalni (npr. velika zakonska predeterminiranost javnofinančnih izdatkov, ki omejujejo delovanje avtomatskih fiskalnih stabilizatorjev) kot metodološki (pomanjkanje orodij, s katerimi bi lahko pravočasno in v pravi meri identificirali potrebo po uporabi ustreznih diskrecijskih ukrepov).

Raziskava naj na podlagi analize slovenskih javnih financ in pregleda dobrih praks oblikuje konkretne predloge sprememb v orodjih načrtovanja oziroma vodenja fiskalne politike in za spremembe v fiskalnih inštitucijah, ki bi zagotovile njeno večjo proticiklično naravnost. Predstavi in primerja naj različne možne rešitve (kot npr. fiskalna pravila, avtomatični stabilizatorji, diskrecijsko ukrepanje). Učinke predlaganih rešitev naj ovrednoti z ustreznimi simulacijskim izračuni. Ovrednoti naj jih tudi z vidika spoštovanja določil Pakta o rasti in stabilnosti. Raziskava naj poleg tega konkretizira tudi mehanizme prilagajanja gospodarstva asimetričnim šokom.

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 24 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Uradu RS za makroekonomske analize in razvoj (dr. Alenka Kajzer)

1.1.4. Razvojna usmerjenost javnofinančnih izdatkov in drugih instrumentov javnih financ v Sloveniji sedaj in v luči reforme proračuna EU.

Vprašanje razvojne usmerjenosti javnofinančnih izdatkov se je v Sloveniji prvič pojavilo ob pripravi Državnega razvojnega programa. Za potrebe izdelave dokumenta se je razvojna usmerjenost teh izdatkov okvirno ocenjevala le na podlagi splošnih teoretičnih izhodišč, niso pa bile izdelane ocene, kakšne razvojne učinke ti izdatki dejansko prinašajo na posamezno področje razvojnih prioritet v Sloveniji. Razvojna usmerjenost drugih javnofinančnih instrumentov pa se pri tem sploh ni ocenjevala. Različne druge analize so pokazale, da se učinkovitost tudi drugih, sicer razvojno usmerjenih programov (predvsem različnih subvencij in transferjev) precej zmanjša zaradi njihove izredne razdrobljenosti po različnih podprogramih in številnih prejemnikih, ki prejemajo tako minimalna sredstva, da le-ta dejansko ne dajejo pričakovanih učinkov, temveč predstavljajo le stroške in izdatke države. V procesu spremljanja izvajanja Strategije razvoja Slovenije, Državnega razvojnega programa in drugih dokumentov razvojnega načrtovanja torej obstaja potreba, da se vzpostavi sistem dejanskega ocenjevanja razvojne učinkovitosti javnih financ na: (1) cilje, ki jih programi trošenja podpirajo, (2) trg in konkurenco na trgu (posebno, če so končni prejemniki pretežno tržni proizvajalci ali javni proizvajalci, ki bi bili glede na naravo dejavnosti lahko povsem tržni) (3) stroške in izdatke države (javnofinančne izdatke in stroške državne administracije).

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 12 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Uradu RS za makroekonomske analize in razvoj (dr. Alenka Kajzer oziroma na Službi Vlade za razvoj: Irena Roštan)

1.1.5. Učinki (de)regulacije cen in analiza relativnih maloprodajnih cen v Sloveniji

Projekt je bil v preteklosti že financiran preko CRP-a, in sicer:

- v obdobju od okt. 2002 do okt. 2004 so bile v okviru projekta pripravljene tri analize, in sicer mednarodna primerjava Slovenije z Avstrijo (2002), Češko (2003) in Hrvaško (2003),
- v obdobju od okt. 2006 do okt. 2008 so bile v okviru projekta pripravljene tri analize, in sicer mednarodna primerjava Slovenije z Slovaško (2007), Hrvaško (2007) in Švico (2008).

Preko javnega naročila s strani Ministrstva za gospodarstvo so bile opravljene še naslednje analize:

- v obdobju okt. 2004 do nov. 2005 mednarodna primerjava Slovenije z Madžarsko (2005) in Avstrijo (2005), ter
- v obdobju dec. 2005 do nov. 2006 mednarodna primerjava Slovenije z Nemčijo (2006) in Italijo (2006);

Predlagamo, da se projekt nadaljuje in sicer bi bili v okviru projekta vsako leto pripravljene dve analizi, in sicer mednarodna primerjava Slovenije s Češko (2009), Avstrijo (2009), Madžarsko (2010), Italijo (2010), Francijo (2011), Slovaško (2011), Nemčijo (2012), Švico (2012), Hrvaško (2013) in Avstrijo (2013) oziroma v dogovoru z izbranim izvajalcem projekta.

V operativnem pogledu gre pri projektu za naslednje cilje:

- vzpostavitev sistema rednega spremljanja gibanja cen proizvodov in storitev, ki jih zajema vzorec,
- razvijanje učinkovite metodologije za mednarodne primerjave ravni cen, preverjanje in dopolnjevanje vzorca s stališča zastopanosti dobrin posebnega pomena za gospodarski razvoj,

- pojasnjevanje ugotovljenih disparitet cen s stališča procesov odpiranja slovenskega gospodarstva,
- primerjava gibanja cen v menjalnem in nemenjalnem sektorju v Sloveniji,
- nuditi strokovne podlage Ministrstvu za gospodarstvo pri zahtevah za institucionalne spremembe za povečevanje konkurenčnega pritiska v nemenjalnem sektorju,
- posebno spremljanje preseka proizvodov glede na slovenske proizvode z nadziranimi cenami in tiste, za katere je bil nadzor pred časom opuščen – s smiselno primerjavo z izbranimi državami,
- urediti in nadaljevati serijo podatkov, ki se je zbirala na Institutu za ekonomsko diagnozo in prognozo pri Ekonomsko-poslovni fakulteti v Mariboru od leta 1985, ter z njihovo pomočjo izdelati dolgoročnejshe ocene in napovedi gibanja cen in plač ter prilagajanja Slovenije EU na te področju.

Rezultati analiz za vsako izbrano državo bi bili (kot do sedaj) dostopni širši javnosti in vsem zainteresiranim strokovnim javnostim v obliki tiskanih biltenov in v obliki objave na spletnih straneh Ministrstva za gospodarstvo. Napovedi glede prihodnjih gibanj cen in dodatne analize določene skupine proizvodov in storitev, bi bile predstavljene v obliki referata in namenjene v uporabo le ministrstvu.

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 36 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za gospodarstvo (mag. Alja Guček (01 400 3525))

1.1.6. Razvoj metodologije in vrednotenje makro-ekonomskih učinkov Nacionalnega strateškega referenčnega okvira

V okviru priprave programskih dokumentov za črpanje sredstev kohezijske politike je potrebno opredeliti vnaprej pričakovan učinek kohezijskih sredstev na makro-ekonomske spremenljivke, nekatere od katerih so opredeljene tudi kot strateški cilji Nacionalnega strateškega referenčnega okvira. Ugotavljanje dejanskega vpliva, še posebej v smislu neto učinkov dodeljenih sredstev, je možno le na makro-ravni, zato predstavlja takšno vrednotenje napredka pri izvajanju ključni faktor za vodenje razvojne politike. Pri tem tako v Sloveniji kot na ravni Evropske unije ugotavljamo, da metodološka orodja v ta namen še niso dovolj razvita, predvsem pa, da jih je potrebno prilagoditi specifični situaciji posameznih okolij. Pri tem ključen faktor kvalitete predstavlja razpoložljivost podatkov.

Cilj projekta torej ni le ugotavljanje dejanskih makro-učinkov izvajanja Nacionalnega strateškega referenčnega okvirja, ampak tudi razvoj metodoloških orodij, ki bo prilagojen na konkretno družbeno-ekonomski okvir Republike Slovenije, seveda ob hkratnem upoštevanju strateških ciljev kot so opredeljeni v tem dokumentu.

Drugi cilj projekta je na osnovi ugotavljanja dolgoročnega vpliva kohezijskih sredstev na konkurenčnost Slovenije, analizirati kakšno perspektivo ima Slovenija in slovenske regije za dostop do teh sredstev tudi na srednji in dolgi rok in kaj bo to pomenilo za vodenje razvoje politike.

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 36 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Službi vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (Duška Radovan)

Tematski sklop:

1.2. Nacionalna in sektorska konkurenčnost

Teme:

1.2.1. Delovanje konkurence v slovenskem gospodarstvu ter njeni vplivi na konkurenčnost in inflacijo

Slovensko gospodarstvo je majhno, z relativno velikim številom velikih podjetij, ki vplivajo na delovanje konkurence in tržnih zakonitosti, zato je toliko bolj občutljivo na porajanje različnih panožnih monopolnih in oligopolnih gospodarskih struktur, ki vplivajo na tržna dogajanja, vstopa novih proizvajalcev na trg ter izstopa iz njega, kar vpliva tudi na konkurenčnost gospodarstva, ki se zelo počasi izboljšuje.

- Raziskava naj pokaže: (1) v kolikšni meri je v slovenskem prostoru po posameznih dejavnostih in panogah prisotna konkurenca z značilnimi oblikami delovanja, vključno s prostimi vstopi na trg in izstopi iz njega; (2) v katerih dejavnostih in panogah so prisotne monopolne strukture z značilnimi elementi tržne moči; (3) kako tržne razmere vplivajo na povečevanje konkurenčnosti dejavnosti in

posameznih panog; (4) kako proizvajalci s pomembnejšo tržno močjo v posameznih panogah le–to izkoriščajo pri oblikovanju cen proizvodov in storitev.

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 18 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Uradu RS za makroekonomske analize in razvoj (dr. Alenka Kajzer)

1.2.2. Razvoj konkurenčnosti finančnih posrednikov v Sloveniji po uvedbi evra

Gre za prvi celovit pristop k analizi konkurenčnosti vseh finančnih posrednikov v obdobju po uvedbi evra v Sloveniji. Dejstvo je, da je uvedba evra dodatno zmanjšala ovire za nemoteno konkuriranje finančnih posrednikov na slovenskem trgu, kot delu enotnega evropskega trga ponudnikov finančnih storitev. Vprašanje, ki se postavlja pa je, ali so vsi segmenti finančnega posredništva (bančni, zavarovalniški ter družb za upravljanje) v enaki / dovolj veliki meri izpostavljeni konkurenčnemu prepihu in odkod izvirajo razlogi za razlike. Upošteva vlogo pripravljavca zakonodaje s področja finančnega sistema, ki je primarna vloga Sektorja za finančni sistem znotraj Direktorata, pa je ključnega pomena tudi identifikacija tistih možnih ovir za razvoj konkurenčnosti finančnih posrednikov, ki izvirajo iz same nacionalne zakonodaje (ter seveda posledična opredelitev ukrepov za njihovo odpravo).

- Projekt naj bi bil zaključen predvidoma v 3 letih.
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za finance (dr. Slaven Mickovič)

1.2.3. Vpliv državnih pomoči na izkrivljanje proste konkurence

V sedanjem obdobju že poteka izdelava CRP, ki preučuje učinkovitost državnih pomoči z vidika konkurenčnosti in posameznih ciljev, ki jih le–te podpirajo. Neodvisni strokovnjaki in strokovnjaki Evropske komisije v številnih prispevkih opozarjajo, da morajo države pri dodeljevanju državnih pomoči poleg učinkov na konkurenčnost in posamezne cilje ocenjevati tudi učinke na konkurenco, saj državne pomoči lahko zelo izkrivljajo konkurenco in negativno vplivajo na delovanje tržnih mehanizmov, nekatere vrste državnih pomoči pa pospešujejo tudi inflacijske pritiske. To je še posebej aktualno za Slovenijo, ki je majhno gospodarstvo, in kakršnikoli nenačrtni in premalo preučeni posegi države v gospodarstvo lahko privedejo do negativnih tržnih struktur, ki se posledično lahko odrazijo tudi na zaviranju podjetništva, konkurenčnosti in nenazadnje tudi na zniževanju skupne blaginje in inflaciji

- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za finance (dr. Slaven Mickovič)

1.2.4. Optimiranje proizvodnih postopkov v kmetijstvu za povečevanje dodane vrednosti

- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (Jana Erjavec)

1.2.5. Upravljanje z agroživilsko verigo

- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (Jana Erjavec)

1.2.6. Konkurenčnost turizma

cilji:

(a) Upravljanje človeških virov v turistični gospodarski panogi in postavitve sodobnega modela upravljanja s človeškimi viri

Vsebina

Številne raziskave, analize in rezultati poslovanja ter razvoja turizma na slovenskem trgu kažejo, da je ponudba kadrov za potrebe slovenskega turizma premalo. Poleg neugodnih značilnosti panoge (delovni čas, nagrajevanje, ...) so med verjetnimi vzroki tudi manj ustrezni pristopi pridobivanja in razvoja kadrov v gospodarskih družbah ter slabši delovni pogoji in odnos med delodajalci in zaposlenimi.

Z raziskavami na razpisano podtemo želimo pridobiti aplikativne, uporabne rešitve za izboljšanje stanja in predloge za uvedbo sodobnih metodologij upravljanja s človeškimi viri v turistična podjetja, kar bo vplivalo na njihovo konkurenčnost. Eden izmed ciljev projekta je tudi oblikovanje predlogov ukrepov in predstavitev dobrih praks z namenom izboljšanja učinkovitosti pridobivanja in razvoja kadrov v Sloveniji ter izboljšanja delovnih pogojev, medsebojnih odnosov in možnosti napredovanja v turističnih podjetjih. Kadri ter upravljanje z njimi so ena izmed bistvenih komponent konkurenčnosti v turizmu, saj gre za delovno intenzivno panogo.

Faze

1. Na osnovi obstoječih analiz in raziskav o stanju na področju zaposlovanja v turizmu ter zadovoljstvu kadra v turizmu v Sloveniji in pregledu dobrih praks iz Slovenije in tujine ugotoviti

pomanjkljivosti in poiskati možne rešitve za izboljšanje delovnih pogojev, zmanjšanja fluktuacije delovne sile in povečanje interesa za zaposlovanje v turizmu.

2. Razvoj modela in orodij za sodobno upravljanje s človeškimi viri v turizmu s poudarkom na pridobivanju in ohranjanju kadrov ter vodenju
3. Predstavitev modela in sodobnih orodij upravljanja strokovni javnosti in poskus uvedbe teh orodij v turistična podjetja: Zasnova sodobnih pristopov rekrutiranja kadrov za potrebe turizma, Zasnova sodobnih pristopov mentorstva za potrebe turizma, Zasnova sodobnih pristopov kariernega razvoja zaposlenih za potrebe turizma
4. Promocija dobrih praks in prenos le-teh na nosilce turističnih storitev v Sloveniji.
5. Izdelava aplikativnega priročnika oziroma navodil turističnemu gospodarstvu ter izvedba seminarjev in delavnic o sodobnih modelih in orodjih upravljanja s človeškimi viri.

Namen :

Razviti model in orodja za sodobno upravljanje s človeškimi viri v turizmu s poudarkom na izboljšanju delovnih mest v turizmu, pridobivanju in ohranjanju kadrov ter uvajanje tega modela in orodij v turistična podjetja. Oblikovati želimo nove pristope dvigovanja učinkovitosti pridobivanja in zadržanja kadrov v panogi. Raziskava mora zajeti in vključiti vse subjekte, ki so povezani s človeškimi viri v turizmu: gospodarstvo, šolstvo, sindikate, delodajalce in delojemalce in druge relevantne inštitucije odgovorne za razvoj kadrovskega potenciala.

Ciljne skupine, ki jim je projekt namenjen:

Predvsem gospodarske družbe v sektorju turizma. V projekt morajo biti vključene tudi izobraževalne institucije s področja turizma in upravljanja s človeškimi viri, zavodi za zaposlovanje in druge institucije, ki so nacionalni in lokalni ravni odgovorne za razvoj turizma.

Metodologija:

Temeljni cilji:

- Izdelava predlogov pristopov uvajanja sodobnih metod za pridobivanje in razvoj mladih – novo zaposlenih kadrov, za izboljšanje delovnih pogojev v podjetjih ter dvig kakovosti delovnih mest.
- Seznanitev odgovornih za razvoj človeškega kapitala v turizmu z sodobnimi pristopi pridobivanja in razvoja kadrov ter poskus uvajanja sodobnih metod in orodij upravljanja s človeškimi viri v turistična podjetja.

Pričakovani rezultati:

- Povečanje zavedanja pomena uvajanja sodobnih metod rekrutiranja, razvoja in obdržanja mladih in drugih zaposlenih v turizmu.
- Dvigovanje učinkovitosti sodelovanja gospodarske in izobraževalne sfere pri prehodu mladih na trg dela,
- Izdelani predlogi projektov v podporo razvoju človeškega kapitala v panogi turizem
- Izboljšanje delovnih pogojev v turistični panogi, višja kakovost delovnih mest,
- izboljšanje medosebnih odnosov v turističnih podjetjih (večje sodelovanje med vodstvom in zaposlenimi),
- Okviren potreben rok trajanja: 12 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za gospodarstvo (mag. Mateja Tomlin Vučkovič, Jasna Radić)

(b) Zasnova metodologije za management odnosov z odjemalci na ravni hotela; razvoj ustreznih instrumentov za merjenje obstoja in uspešnosti odnosov z odjemalci

Vsebina

Management odnosov z gosti na ravni hotela naj se osredotoča na trženjski vidik gradnje, razvoja, vodenja in upravljanja odnosov z gosti in drugimi odjemalci. Gre za vidik ugotavljanja ključnih značilnosti odjemalcev hotelskih storitev in na tej osnovi oblikovanja takšnih trženjskih strategij in taktik, ki bodo pripomogle k večji uspešnosti poslovanja hotela. Raziskave na to podtemo naj se torej pomikajo od splošnega ugotavljanja konkurenčnih prednosti podjetja k oblikovanju konkretnega orodja za povečevanje donosnosti podjetja. Z identifikacijo ustreznih ciljnih segmentov in ugotavljanja načinov povečevanja življenjske vrednosti odjemalcev bo trženjska strategija učinkovitejša (trženjski cilji bodo doseženi z racionalnejšo porabo virov) in uspešnejša (uspešnost se bo izkazala v večjih donosih iz poslovanja).

Namen

Namen je zasnovati in uvesti sistemski pristop k ugotavljanju ključnih skupin odjemalcev (gostov) iz obstoječih in prihodnjih naborov odjemalcev ter na tej osnovi oblikovati strukturiran pristop k oblikovanju osnov odločanja o trženjskih strategijah in taktikah, ki vodijo k ohranjanju ciljnih skupin odjemalcev,

njihovi zvestobi in zadovoljstvu, s tem pa h gradnji dolgoročnih konkurenčnih prednosti na trgu. Osnovni namen raziskave je oblikovati instrumentarij za ustrezno razvrščanje odjemalcev hotelskih in drugih storitev v ključne skupine. Z zasnovo takšnega systemskega pristopa bomo lahko na osnovi poznavanja vedenjskih in demografskih značilnosti odjemalcev oblikovali ustrezna priporočila za dolgoročno uspešno vodenje in upravljanje odnosov z njimi.

Metodologija:

Raziskovalna metodologija naj temelji na:

1. analizi sekundarnih trženjskih virov na področju gradnje in razvoja dolgoročnih odnosov (analiza in uresničevanje odnosov z odjemalci);
2. oblikovanju sodobnega, aplikativnega okvira za ugotavljanje in merjenje obstoja in uspešnosti odnosov z odjemalci v obliki zbirnika pilotsko preverjenih kriterijev (kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov). (na osnovi kvalitativnega – pilotskega pristopa z uporabo globinskih intervjujev in opazovanja ter analize dostopnih internih kvantitativnih podatkov analiziranih ponudnikov.)

Temeljni cilj: Splošni cilj je na ravni hotela vzpostaviti zavedanje, da je sposobnost spoznati in razumeti odjemalce ključ za uspešno rast in razvoj, predvsem pa temelj zvestobe gostov/odjemalcev in dolgoročne uspešnosti poslovanja na ravni hotela.

Osnovni cilj je **zasnova metodologije za identifikacijo**, diferenciacijo med odjemalci/gosti, interakcijo in prilagajanje izdelka/storitve/celovite ponudbe in na tej osnovi ustreznega managementa odnosov posameznih skupin kupcev s ciljem dolgoročne rasti in razvoja hotelske dejavnosti.

Pričakovani rezultati:

Zasnova metodologije za management odnosov z odjemalci na ravni hotela, ki bo preverjena na izbranih enotah in bo služila kot izhodiščni koncept oblikovanja in razvoja ustreznih instrumentov za vzpostavljanje dolgoročnih odnosov z odjemalci. Rezultati bodo diseminirani med ponudnike hotelskih storitev v Sloveniji.

- Okviren potreben rok trajanja: 12 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za gospodarstvo (mag. Mateja Tomin Vučkovič, mag. Irena Milinkovič)

(c) Oblikovanje modela merjenja uspešnosti poslovanja hotelskih podjetij

Vsebina

- Definiranje finančnih in nefinančnih mer, ki so odločujoče za merjenje uspešnosti poslovanja v hotelirstvu
- Oblikovanje ustreznih računovodskih in drugih evidenc, ki bi zagotavljele podatke, za mednarodno primerjavo in domače potrebe.
- Definiranje ustreznega modela merjenja uspešnosti poslovanja v hotelirstvu.
- Predlog sprememb na področju računovodskih in drugih informacijskih sistemov, ki jih zahteva aplikacija modela v prakso.

Namen

Identifikacija in predstavitev sprememb merjenja uspešnosti na osnovi denarnih in nedenarnih mer danes in pred petimi leti v Sloveniji ter oblikovanje modela merjenja uspešnosti poslovanja slovenskih hotelskih podjetij, ki bo omogočil mednarodne primerjave in zadovoljil slovenske zahteve.

Metodologija

Delo naj poteka po metodi dedukcije od splošnega k posebnemu.

- V prvem delu bo potrebno definirati finančne in nefinančne mere, ki so odločujoče za merjenje uspešnosti poslovanja v hotelirstvu.
- V nadaljevanju sledi predlog oblikovanja ustreznih računovodskih in drugih evidenc, ki bi zagotavljele podatke za mednarodno primerjavo in domače potrebe. Obenem bi preverili postavljene hipoteze na srednje velikih in velikih hotelih (hoteli nad 100 sob).
- Identifikacija potrebnih sprememb (na podlagi analize razkoraka med obstoječimi evidencami danes in pred petimi leti ter potrebnimi evidencami). Razliko bi ugotavljali z vprašalnikom, ki bi ga posredovali izbranim podjetjem. Vprašalnike bi statistično obdelali. Rezultati bi služili za odločitve, kaj je treba na področju evidenc spremeniti v slovenskih hotelskih podjetjih.
- Sprejeti sklep o potrebnosti ali nepotrebnosti posebnega računovodskega standarda za rešitve v hotelirstvu v Sloveniji, ki bi zagotovil poenoteno spremljanje ekonomskih kategorij za raven podjetja kot celote, posameznega hotela in nižjih organizacijskih ravni hotelov.
- Priprava predlogov za uvedbo posebnega računovodskega standarda za poenoteno spremljanje ekonomskih kategorij za raven podjetja kot celote.

- Predstavitev predlogov strokovni javnosti in hotelskim podjetjem
- Strokovna pomoč pri uvajanju morebitnega posebnega računovodskega standarda (svetovanje).

Temeljni cilj

Oblikovanje modela merjenja uspešnosti poslovanja hotelskih podjetij v Sloveniji, ki bi:

- omogočal mednarodno primerjavo uspešnosti poslovanja slovenskih hotelskih podjetij
- zadovoljeval potrebe slovenskih hotelskih podjetij na osnovi sodobnih spoznanj računovodske stroke in posebnosti hotelirstva in
- služil kot pripomoček institucijam na lokalni, regionalni in nacionalni ravni za oblikovanje politike delovanja hotelskih podjetij v Sloveniji

Pričakovani rezultati

- poenoteno spremljanje računovodskih in drugih informacij hotelskih podjetij,
- uporaben model za merjenje uspešnosti poslovanja hotelskih podjetij,
- predlogi sprememb v računovodskih in drugih informacijskih podlagah za uveljavitev modela v prostoru.
- Okviren potreben rok trajanja: 12 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za gospodarstvo (mag. Mateja Tomin Vučkovič)

1.2.7. Analiza možnosti skupne uporabe lastnine in zmogljivosti na področju elektronskih komunikacij

Pričakovani rezultat naj se navezuje na določbe Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 13/07), o vzpodbujanju skupne uporabe, predvsem 7. in 8. člen.

- Okviren potreben rok trajanja: 18 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za gospodarstvo (mag. Matjaž Janša)

1.2.8. Nemotena preskrbe trga in s tem povezane stabilnosti cen in blaginja posameznika

Cilj projekta je s primerjalno analizo nekaj držav (npr. Finska, Češka, Švica, Nemčija, Avstrija, Švedska, Danska, Slovenija) preučiti organizacijo in delovanje sistema preskrbe v primeru večjih motenj in nestabilnosti pri preskrbi trga in s tem povezane stabilnosti cen, ter v tem vidiku zagotavljanje blaginje posameznika.

Blaginja posameznika je kot eden izmed štirih družbenih razvojnih ciljev razumljena predvsem kot izboljšanje kakovosti življenja in blaginje vseh posameznic in posameznikov, merjena s kazalniki človekovega razvoja, socialnih tveganj in družbene povezanosti. Zagotavljanje delovanja in izboljševanje sistema preskrbe v primeru večjih motenj in nestabilnosti pri preskrbi trga, ob naravnih in drugih nesrečah večjega obsega ter drugih kriznih razmerah (socialna tveganja) z osnovnimi živili in neživilskimi proizvodi, ki so nujno potrebni za življenje ljudi, ter strateškimi surovinami in reprodukcijskimi materiali, ki so potrebni za zagotavljanje ključnih dejavnosti družbe, je ena izmed temeljnih funkcij zagotavljanja družbene in posameznikove socialne ter ekonomske blaginje in varnosti.

Vprašanje učinkovite in varne preskrbe v razmerah socialnih/družbenih tveganj je vsebinsko vpeto tudi v vrsto ključnih razvojnih prioritet Strategije razvoja Slovenije, še zlasti prioriteto zagotavljanja konkurenčnega gospodarstva in hitrejše gospodarske rasti ter učinkovitejše in cenejše države, s ciljem oblikovati bolj dinamično in prilagodljivo družbo, ki se bo sposobna hitreje odzivati na izzive globalizacije in enotnega evropskega trga.

Sistem preskrbe pomeni zagotavljanje osnovnih živilskih in neživilskih proizvodov, ki so nujno potrebni za življenje ljudi, ter strateških surovin in reprodukcijskih materialov, ki so potrebni za zagotavljanje ključnih dejavnosti družbe v primeru večjih motenj in nestabilnosti pri preskrbi trga ob naravnih in drugih nesrečah večjega obsega, ter drugih kriznih razmerah.

Na podlagi pripravljene analize izdelati analizo ustreznosti konceptualnih in normativnih rešitev delovanja sistema preskrbe in blagovnih rezerv, ter s tem povezane stabilnosti cen v Republiki Sloveniji, in pripraviti konkretne predloge možnih sprememb.

V analitičnem delu je treba slediti naslednjim vprašanjem:

- kakšen je sistemski in funkcionalni okvir preskrbe v kriznih razmerah in s tem povezane stabilnosti cen, ter v tem vidiku zagotavljanje blaginje posameznika;
- kakšen je obseg in vrsta, najmanjše količine, ter načini obnavljanja in vzdrževanja blaga v blagovnih rezervah, namenjenih preskrbi v kriznih razmerah;
- kakšen je sistem spremljanja preskrbljenosti trga in odzivanje na motnje na trgu in nestabilnosti pri preskrbi;

- kakšni so instrumenti, mehanizmi ter ukrepi za obvladovanje motenj in nestabilnosti preskrbe, in s tem povezane stabilnosti cen, ter zagotavljanje blaginje posameznika;
- kakšne so oblike institucionalnih rešitev, ki omogočajo delovanje sistema in zagotavljanje ustrezne preskrbe v motnjah in nestabilnostih na trgu;
- kakšni so finančni instrumenti, potrebni za oblikovanje, vzdrževanje in obnavljanje zalog blaga v blagovnih rezervah, namenjenih preskrbi v kriznih razmerah.

V analizi ustreznosti konceptualnih in normativnih rešitev delovanja sistema preskrbe in blagovnih rezerv in s tem povezane stabilnosti cen ter zagotavljanje blaginje posameznika v Republiki Sloveniji, oblikovati predloge možnih izboljšav in nadgraditve obstoječega sistema. V tem smislu oceniti tudi vpliv na razvoj konkurenčnosti slovenskega gospodarstva.

Pričakovan rezultat: predlog konkretnih konceptualnih in normativnih rešitev izboljšanje delovanja sistema preskrbe in blagovnih rezerv v Republiki Sloveniji in s tem povezane stabilnosti cen, ter v tem vidiku zagotavljanje blaginje posameznika.

Rezultati analize bi bili dostopni širši javnosti in vsem zainteresiranim strokovnim javnostim v obliki objave na spletnih straneh Ministrstva za gospodarstvo. Analiza ustreznosti konceptualnih in normativnih rešitev delovanja sistema preskrbe in blagovnih rezerv v Republiki Sloveniji ter predlogi možnih izboljšav in nadgraditve obstoječega sistema bi bila namenjena v uporabo le ministrstvu.

- Okviren potreben rok trajanja: 12 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za gospodarstvo (Drago Napotnik)

Tematski sklop:

1.3. Podjetništvo

Teme:

1.3.1. Uvajanje eko-tehnologije v slovenskih podjetjih: možnosti podpore države in vloga malih in srednjih podjetjih

Okviren potreben rok trajanja: 18 mesecev

- Dodatna pojasnila lahko dobite na Službi Vlade za razvoj: (dr. Andreja Jenko).

1.3.2. Vpliv upravljanja na konkurenčnosti in rezultate poslovanja gospodarskih družb s predlogi institucionalnih sprememb za upravljalno strukturo delniških družb

Opis:

Slovensko pravo gospodarskih družb, urejeno v ZGD, je povzelo upravljalne sisteme po vzoru članic EU ter v skladu z uredbami in direktivami EU, pri čemer je poudarek na dvotirnem sistemu upravljanja, kjer so v upravljalni strukturi kogentno določena razmerja med tremi organi družbe, skupščino, nadzornim svetom in upravo. Šele z uvedbo evropske delniške družbe je bilo dopustno uvajati enotirni sistem upravljanja.

Zaradi modela privatizacije se je v gospodarskih družbah razvila določena lastniška in na tej podlagi upravljalna struktura, pogojena tudi z elementi soupravljanja delavcev. Upravljanje delniških družb in predvsem Corporate Governance (korporacijsko – upravljalna kontrola) odločilno vplivajo na rezultate poslovnih delniških družb in v tej zvezi tudi na konkurenčnosti podjetij in s tem celotnega gospodarstva.

V okviru procesov globalizacije, predvsem pa tudi znotraj EU, potekajo vse večji procesi čezmejnega povezovanja kapitala, vključno s čezmejnimi transakcijami pri prevzemih in združitvah gospodarskih družb, ter v tej povezavi tudi čezmejno vlaganje ter na tej podlagi čezmejno uveljavljanje korporacijskih pravic vlagateljev - delničarjev in družbenikov. To vprašanje posebej ureja direktiva 2007/36 ES z dne 11.07.2007, s poudarkom na uveljavljanju določenih pravic delničarjev družb, ki kotirajo na borzi. Ureja pa vsa vprašanja korporacijsko-upravljalne strukture, od delovanja skupščine delničarjev z upoštevanjem načela enake obravnave delničarjev, udeležbo na skupščini delničarjev preko modernih elektronskih sredstev, glasovanja preko Interneta in s pooblastili ipd., Slovensko pravo družb bo treba do avgusta 2009 uskladiti s to direktivo.

- Okviren potreben rok trajanja: 24 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za gospodarstvo (Saša Štrubelj)

<p>Težišče 2 - UČINKOVITO USTVARJANJE, DVOSMERNI PRETOK IN UPORABA ZNANJA ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN KAKOVOSTNA DELOVNA MESTA</p>
--

Tematski sklop:

2.1. Izboljšanje kakovosti izobraževanja za večjo ustvarjalnost in inovativnost

Teme:

2.1.1. Procesi regionalizacije in nadaljnji razvoj slovenskega šolskega sistema

Cilji:

- analiza procesov vpliva regionalizacije na razvoj šolskega sistema v Sloveniji in primerjava z nekaterimi evropskimi državami
- analiza primerov dobrih praks šolskih sistemov z vidika regionalizacije
- predlog različnih možnosti celovitega urejanja pristojnosti na področju vzgoje in izobraževanje (ustanoviteljstvi, viri financiranja, dolžnosti izvajanja investicij in investicijskih vzdrževanj...)

2.1.2. Ključne kompetence za vseživljenjsko učenje

(a) Vpliv VIZ na medosebne odnose, spolne razlike in spolnost ter na nanašajoče tematike (npr. zdravje in nasilje).

Cilji:

- oblikovan terminološki aparat
- analiza učnih načrtov glede na predlagano temo
- strokovne podlage za vključevanje kakovostne spolne vzgoje v šolski kurikulum
- diseminacija rezultatov zainteresirani javnosti

(b) Razvoj koncepta medkulturnega dialoga v VIZ

Cilji:

- prikaz različnih konceptov v tujini
- predlog koncepta medkulturnega dialoga v vzgojno-izobraževalnih zavodih
- pojmovnik (medkulturni dialog, navezave/razlike s sorodnimi tematikami/navezava na trajnostni razvoj)
- diseminacija rezultatov zainteresirani javnosti

(c) Državljska vzgoja

Cilji:

- analiza konceptov državljanske vzgoje
- proučitev možnih strategij in predlog modela vključevanja v srednješolske kurikule

(d) Možnosti vpliva vzgoje in izobraževanja na odgovorno preživljanje prostega časa

Cilji:

- vpogled v uporabo drog (alkohol, mamila, cigareti...) slovenskih šolarjev in dijakov in v delovanje šolskih svetovalnih služb (analiza stanja)
- predlog za delo strategij za delo z mladostniki, ki so šele začeli uživati alkohol, droge
- diseminacija rezultatov zainteresirani javnosti

(e) Analiza in predlog nadgradnje socialnega vključevanja slepih in slabovidnih oseb v sistem vzgoje in izobraževanja

Cilji:

- izdelava analize stopnje socialne inkluzije slepih in slabovidnih učencev,
- izdelava, implementacija in evalvacija strategij za večanje socialne inkluzije slepih in slabovidnih oseb,
- učinkovito vključevanje otrok, učencev in dijakov s slepoto in slabovidnostjo v inkluzivne oblike vzgoje in izobraževanja (programe s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo),
- priprava delavnic za učitelje in druge strokovnjake
- diseminacija rezultatov zainteresirani javnosti

(f) Strokovne podlage za uvajanje medgeneracijskega dialoga na področju vzgoje in izobraževanja

Cilji:

- Proučitev dejavnikov, ki vplivajo na uspešnost medgeneracijskega dialoga
- Predlog smernic za uvajanje medgeneracijskega dialoga na področju vzgoje in izobraževanja
- oblikovanje modelov medgeneracijskega dialoga
- diseminacija rezultatov zainteresirani javnosti

(g) Analiza dejavnikov, ki vplivajo na trajnejše znanje z razumevanjem naravoslovno-tehniških vsebin

Cilji:

- Analiza dejavnikov, ki vplivajo na trajnejše znanje z razumevanjem naravoslovno-tehniških vsebin

- predlog didaktik, ki prispevajo trajnejše znanje z razumevanjem naravoslovno-tehniških vsebin
- diseminacija rezultatov zainteresirani javnosti

(h) Analiza in razvoj didaktike uporabe IKT pri poučevanju in učenju (MŠŠ – služba za investicije)

Cilji:

- analiza možnosti uporabe (povezava z razvojnimi skupinami na ZRSŠ in CPI, sodelovanje vsaj 3 fakultet različnih univerz, povezovanje s projekti usposabljanja preko sredstev MŠŠ in drugje, projekti e-gradiv ter projekti svetovanja/podpore vzgojno-izobraževalnim zavodom)
- razvoj novih možnosti in pristopov
- razvoj sistematičnega prikaza možnosti uporabe IKT pri poučevanju in učenju za vse nivoje izobraževanja vključno s posebnostmi posameznih predmetnih in strokovnih področij ter tudi učenja v živo, on-line, off-line ter kombinacija vseh
- objava (publikacija, zgoščenke, internet) in diseminacija projekta (študijske skupine/mentorske mreže, seminarji in druge oblike usposabljanja, konference, ...)

(i) Samoevalvacija šole do višje ravni informatizirane šole (MŠŠ – služba za investicije)

Cilji:

- analiza stanja in možnosti
- sodelovanje z drugimi projekti (samo)evalvacije šole
- razvoj modela samoevalvacije e-kompetentne šole (določitev 7-8 glavnih indikatorjev, v okviru katerih je vsaj razdeljen na do največ 8 podindikatorjev)
- razvoj modela načrtovanja strategije, ciljev in operativnega načrta na podlagi izvedene samoevalvacije
- razvoja predolga vrednosti indikatorjev, ki so zadostni pogoj za napredno in povprečno e-kompetentno šolo
- objava (publikacija, zgoščenke, internet) in diseminacija projekta (študijske skupine/mentorske mreže, seminarji in druge oblike usposabljanja, konference, ...)

(j) Stanje in trendi rabe IKT v izobraževanju v Sloveniji (MŠŠ – služba za investicije)

Cilji:

- analiza in razvoj celovitega modela spremljanja indikatorjev na področju IKT v VIZ preko različnih instrumentov (pomembna je medsebojna koordinacija, da ne prihaja do podvajanj le teh; raziskave in podatki naj bodo dostopni tudi v elektronski obliki)
- priprava načrta modela spremljanja, ki bo v podporo odločevalcem, ki bo kompetenten monitoring o vseh relevantnih tujih in domačih raziskavah s področja IKT v izobraževanju; v ta namen se vzpostavi on-line aplikacija (newsletter, arhivi raziskav, spletni portal oz. strukturirana spletna podstran)
- izvedba modela (pridobitev primarnih empiričnih podatkov, ki bodo zagotovili kontinuiteto dosedanjim raziskavam (npr. RIS, UM) in komplementarnost EU podatkom, in sicer:
 - kontinuiran monitoring/briefing o relevantnih domačih in tujih raziskavah
 - dvoletne raziskave (kvalitativne in anketne) v šolah
 - kontinuirana raziskava o aktualnih vsebinah (raba, ovire, motivi) med šolajočo generacijo in tudi med starši
 - po potrebi raziskave (lahko manjše, npr. posebne skupine ipd.)

(k) Priporočila o smiselni uporabi posameznih vrst IKT za slovenske šole (MŠŠ – služba za investicije)

Cilji:

- informacijska in komunikacijska tehnologija (IKT) na VIZ: evidentiranje tehnologije (strojna in programska oprema, povezovanje v omrežja, internet), preizkušanje in vrednotenje tehnologije, možnosti uporabe IKT (tudi prednosti in slabosti) pri poučevanju in učenju, upoštevanje domačih in mednarodnih standardov, priporočila šolam...
- dejavnosti kadrov - tj. zaposlenih na VIZ
- ki skrbijo za ustrezno uporabo IKT na VIZ (direktor oz. ravnatelj, pomočnik ravnatelja, računalnikar - organizator informacijskih dejavnosti, učitelji/vzgojitelji, drugi zaposleni na VIZ...)
- ki skrbijo za nemoteno delovanje opreme na VIZ
- organizacija informatizacije zavodov (izobraževanje na zavodih, prenova informacijskih procesov (intranet, komunikacija), timsko delo, kakovost, ...)
- storitve, podpora in pomoč uporabnikom (učenci, učitelji, starši in drugi).

2.1.3. Modernizacija šole za 21. stoletje

(a) Analiza organizacijskih principov šole za 21. stoletje

Cilji:

- analiza organizacijskih principov, na katerih naj bi temeljila šola 21. stoletja (fleksibilni predmetnik, izbirni predmeti, odprti kurikulum, povezovanje šol...)
- primeri dobrih praks v tujini
- predlog modelov organizacije vzgojno-izobraževalnih programov
- diseminacija rezultatov zainteresirani javnosti

(b) Načrtovanje vzgojno-izobraževalnega procesa – koncepti načrtovanja kurikula

Cilji:

- analiza različnih konceptualnih okvirov in modelov načrtovanja (strukturnih elementov) vsebinskih nacionalnih dokumentov
- predlog različnih modelov konceptualnih okvirov in modelov načrtovanja vsebinskih nacionalnih dokumentov (učni načrti, programi, smernice.....)
- diseminacija rezultatov zainteresirani javnosti

(c) Razvoj konceptualnega aparata na področju vzgoje in izobraževanja

Cilji:

- analiza in razvoj terminologije na vseh področjih vzgojno-izobraževalnega sistema
- terminološki slovar
- diseminacija rezultatov zainteresirani javnosti

(d) Vpliv vzgojnega načrta na klimo v vzgojno-izobraževalnih zavodih

Cilji:

- analiza primerov dobre prakse vzgojnih načrtov v tujini
- predlog smernic za pripravo vzgojnega načrta
- diseminacija rezultatov zainteresirani javnosti

(e) Razvoj sistema evalvacije oz. ugotavljanja kakovosti izvajalcev programov usposabljanj za učitelje

Cilji:

- model evalvacije izvajalcev programov usposabljanj za učitelje
- diseminacija rezultatov zainteresirani javnosti

(f) Razvoj instrumentov za priznavanje različnih vrst znanj

Cilji:

- analiza in razvoj konceptualnega aparata (formalno, neformalno, informalno učenje)
- predlog nacionalnega okvira za priznavanje različnih znanj
- diseminacija rezultatov zainteresirani javnosti

2.1.4. Ustvarjalnost in inovativnost v vzgoji in izobraževanju v luči vseživljenjskega učenja

Cilji:

- analiza stanja na področju ustvarjalnosti in inovativnosti v vzgoji in izobraževanju v Sloveniji in primerjava z nekaterimi evropskimi državami
- nabor primerov dobrih praks v Sloveniji in v tujini
- smernice za vzpodbujanje obravnavane tematike v kurikulumih
- diseminacija rezultatov zainteresirani javnosti

2.1.5. Vzgoja in izobraževanje za trajnostni razvoj

Cilji:

- Prikaz različnih konceptov vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj v tujini
- Predlog strategije VITR
- novi didaktični pristopi za uresničevanje koncepta vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj (predlog didaktičnih pristopov)
- publikacija s primeri dobre prakse v Sloveniji in v tujini in predstavitev didaktičnih pristopov
- diseminacija rezultatov zainteresirani javnosti

- *Okviren potreben rok trajanja za teme od 2.1.1. do vključno 2.1.5. je od 18 do 24 mesecev, razen podteme c) (Razvoj konceptualnega aparata na področju vzgoje in izobraževanja) v okviru podteme 2.1.3, kjer je predvideno trajanje projekta 12 mesecev, in podteme k) (Priporočila o smiselni uporabi posameznih vrst IKT za slovenske šole) v okviru teme 2.1.2, kjer je predvideno trajanje projekta 36 mesecev.*
- *Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za šolstvo in šport (erika.rustja@gov.si)*

2.1.6. Analiza stanja glede bega možganov

- *beg možganov med raziskovalci v sloveniji s posebnim ozirom na absolvente »programa mladih raziskovalcev« in »programa mladih raziskovalcev za gospodarstvo«*

Raziskave v okviru teme naj zajamejo

- A. *dejanski in potencialni beg možganov med raziskovalci, in sicer (a) beg v tujino in (b): beg iz raziskovalnega poklica znotraj Slovenije: obseg, značilnosti, dejavniki pojava (push, pull).*

Rezultati naj omogočijo ločeno identifikacijo absolventov Programa mladih raziskovalcev in Programa mladih raziskovalcev za gospodarstvo (vsakega posebej), ker Slovenija povečuje naložbe v ta programa z namenom, da bi okrepila svoje človeške vire na področju raziskovalne dejavnosti (s posebnim ozirom na potrebe gospodarstva), ne pa z namenom, da bi šolala nove doktorje znanosti za bogate države (kar bi veljalo oz. velja v primeru visokega odliva teh doktorjev v tujino). Raziskava naj zajame tudi podatke o tem, kakšen delež absolventov vsakega od programov se je zaposlil v Sloveniji in v katerem sektorju.

Glede odliva raziskovalcev v tujino naj se upoštevajo le pravi emigranti (sklenitev delovnega razmerja v tujini) in ne mobilnost zaradi izobraževanja, mednarodnega raziskovalnega sodelovanja ali mednarodnih izmenjav.

Podatki o dejanskem begu možganov naj zajamejo obdobje 2005-2008 (po možnosti sredina 2009) ter podatke o potencialnem begu možganov za 2009.

Raziskava naj bo zastavljena tako, da bo med drugim omogočila primerjavo s podatki iz predhodnih raziskav tega pojava v Sloveniji in s tem longitudinalno analizo trendov na tem področju.

- B. *celovit pregled vseh relevantnih ukrepov na ravni Slovenije (NRRP, Okvir gospodarskih in socialnih reform za povečanje blaginje v Sloveniji, Nacionalni strateški referenčni okvir 2007-2013itd.) in na ravni EU;*
- C. *prikaz relevantnih primerov dobre prakse iz drugih držav;*
- D. *predlog celovitih ukrepov za preprečevanje odliva raziskovalcev v tujino in iz raziskovalskega poklica v Sloveniji.*

Rezultati morajo biti dovolj podrobni in hkrati pregledni, da bodo lahko dobra podlaga za oblikovanje ukrepov zoper neželene trende na tem področju.

- *Okviren potreben rok trajanja: do 24 mesecev*
- *Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (mag. Daša Bole)*

2.1.7. Modeli managementa visokošolskih zavodov

- *Okviren potreben rok trajanja: 24 do 36 mesecev*

2.1.8. Model financiranja visokega šolstva

- *Okviren potreben rok trajanja: 24 do 36 mesecev*

2.1.9. Zasnova mreženja izobraževalcev za vseživljenjsko učenje

- *Okviren potreben rok trajanja: 24 do 36 mesecev*

2.1.1.0. Management znanja v visokošolskem zavodu

- *Okviren potreben rok trajanja: 24 do 36 mesecev*

2.1.11. Razvoj modela informacijskega sistema visokega šolstva

- *Okviren potreben rok trajanja: 9 do 15 mesecev*

2.1.12. Nacionalno ogrodje visokošolskih kvalifikacij

- *Okviren potreben rok trajanja: 12 do 24 mesecev*

Dodatna pojasnila za projekte v okviru tem 2.1.7. do 2.1.12. lahko dobite na MVZT (dr. Marko Perdih)

Tematski sklop:

2.2. izboljšanje kakovosti raziskovanja in razvoja za večjo družbeno in predvsem gospodarsko učinkovitost in inovativnost

Teme:

2.2.1. Učinkovitost ukrepov za spodbujanje inovacij in tehnološkega razvoja skupno s spremljanjem izvajanja NRRP v tehnološko-raziskovalnem segmentu

V Republiki Sloveniji več ministrstev (Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za obrambo) namenja sredstva za spodbujanje inovacij in tehnološkega razvoja. Ta sredstva podeljujejo delno ministrstva sama, delno pa preko Javne agencije za tehnološki razvoj RS in Slovenskega podjetniškega sklada.

Omenjeni ukrepi se z različnih vidikov ukvarjajo s tehnološkim razvojem in inovacijami, vendar bolj ali manj konkretno dosegajo uporabne cilje. Da bi pridobili pregled nad ukrepi ter nad rezultati teh ukrepov je potrebno izvesti raziskavo, ki naj bi pokazala kakšni so učinki omenjenih ukrepov v obliki:

- doslej ustvarjenega ter skupnega pričakovanega dodatnega prometa v podjetju, ustvarjenega na podlagi rezultatov (so)financiranega projekta
- doslej ustvarjenih in skupaj pričakovanih novih in ohranjenih delovnih mest, ustvarjenih na podlagi rezultatov (so)financiranega projekta
- doslej doseženega ter pričakovanega skupnega števila in vrste znanstvenih objav na osnovi projekta
- doslej doseženega ter pričakovanega števila in vrste predstavitev na znanstvenih in strokovnih dogodkih, na osnovi projekta
- drugih doseženih in pričakovanih pomembnih učinkov projekta.

Da bi to dosegli, je potrebno analizirati omenjene učinke na projektih, ki so se končali leta 2006. Raziskava naj bi zbirno ter za vsak ukrep posebej predstavila omenjene učinke.

Evalvacija ukrepov Direktorata za tehnologijo na Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo

- dodatna pojasnila Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (dr. Aleš Mihelič, dr. Andrej Cvelbar)

Spremljanje inovativnosti slovenskih podjetij in analiza ekonomskih značilnosti slovenskih patentov

- dodatna pojasnila Urad RS za makroekonomske analize in razvoj (dr. Alenka Kajzer)

Stanje inovativnosti v Sloveniji in potrebni instrumenti za njeno povečanje.

Konkurenčnost posameznega gospodarstva je v tesni povezavi z njegovo inovativnostjo, torej sposobnostjo ustvarjanja novih rešitev ter produktov nadgrajena z učinkovito komercializacijo.

Z ustreznimi ukrepi države, ki bodo neposredno usmerjeni v gospodarske subjekte, ter spodbujali tudi spodbujali sodelovanje gospodarstva, kot tudi gospodarstva z znanstveno sfero, se lahko poveča tako stopnja inovativnosti posameznih gospodarskih subjektov kot gospodarstva v celoti.

Tako so v spodbujanje inovativnosti usmerjena tudi pravila državnih pomoči, ki razširjajo obstoječe možnosti za raziskave in razvoj na nove dejavnosti, ki podpirajo inovacije.

Za pravilno usmeritev razvojnih ukrepov države pa je potrebno pridobiti osnovne informacije o stanju inovativnosti z več vidikov kot so: vlaganja v inovacije, časovna in vsebinska naravnost investicij v inovacije, učinki ter rezultati dela in vlaganj v inovacije, vpliv lastnosti posameznih subjektov ter povezovanje subjektov na sposobnost in učinkovitost inoviranja, drugi vplivi na inovativnost kot npr. tudi zaščita intelektualne lastnine, nastajanje novih podjetij, človeški viri,...

Potrebno je opredeliti ključne ukrepe kot tudi kaj s posameznimi ukrepi lahko dosežemo, navezujoč se na obstoječe možnosti z vidika pravil državnih pomoči.

- dodatna pojasnila Ministrstvo za gospodarstvo: mag. Janko Burgar (01 400 3280), mag. Marta Slokar (02 234 10 13), mag. Simona Hočevar (01 400 3267)

- Spodbujanje inovacijske aktivnosti v državi preko javnih naročil

- dodatna pojasnila Urad RS za makroekonomske analize in razvoj (dr. Alenka Kajzer)

- Inovativnost v turizmu

pregled stanja na področju inovativnosti v turizmu; analiza, tipi inovacij; identifikacija ovir; učinki inovacij; primerjava z drugimi državami; nadgradnja in aplikacija surs raziskave

Namen in cilji: Postaviti temeljne definicije inovativnosti v turizmu, izhajajoč iz metodologij domačih in tujih raziskav, ki se inovativnosti lotevajo v splošnem. Preveriti in po potrebi dodatno definirati specifične metodologije raziskovanja inovativnosti v turizmu. Identificirati tipe turističnih inovacij, ki jih v raziskavi merimo. Identificirati dodane vrednosti, ki jih turistične inovacije prinašajo slovenskemu turističnemu gospodarstvu. Identificirati turistične inovacije in metode uvajanja turističnih inovacij, ki so prisotne v

slovenskem turističnem gospodarstvu. Identificirati pričakovane in dejanske učinke uvajanja turističnih inovacij. Identificirati ovire, ki se pri uvajanju inovacij pojavljajo. Identificirati rešitve, ki ovire premagujejo. Analizirati obstoječe aktivnosti in definirati nacionalno strategijo spodbujanja in podpore uvajanja inovacij v slovenski turizem. Definirati predloge za metodološke nadgradnje obstoječih merilnih inštrumentov splošne gospodarske inovativnosti, ki bi bolje zaznavala tudi kazalnike stopnje inovativnosti v turističnem storitvenem sektorju.

Pričakovani rezultati: Celovita analiza stanja inovativnosti in inovacijskega potenciala slovenskega turizma. Predlagana strategija in ukrepi za nadaljnje spodbujanje in rast inovacijskega potenciala slovenskega turizma. Predlogi korekcij evropskih in nacionalnih statističnih merilnih inštrumentov inovativnosti, ki bi bolj ustrezali tudi turističnim in sorodnim storitvam. Razdelana celovita metodologija in zbrani rezultati raziskave inovativnosti slovenskega turizma, ki lahko služi kot osnova za izvedbo vseevropske raziskave o inovativnosti turizma

- dodatna pojasnila Ministrstvo za gospodarstvo (mag. Mateja Tomin Vučkovič, mag. Irena Milinkovič)
 - Ocena učinkov davčnih sprememb na področju obdavčitve vlaganj v raziskave in razvoj in obdavčitve visoko kvalificiranega dela.
 - dodatna pojasnila Urad RS za makroekonomske analize in razvoj (dr. Alenka Kajzer)
- 2.2.2. Spremljanje izvajanja Nacionalnega raziskovalno-razvojnega programa za obdobje 2006-2010 (NRRP) s poudarkom na znanstveno-raziskovalnem segmentu**
- dodatna pojasnila : ARRS (dr. Stojan Sorčan)

Tematski sklop:

2.3. Informacijska družba

Teme:

2.3.1. Razvojno-raziskovalni potencial na področju IKT v Sloveniji

IKT je ta hip najmočnejša gonilna sila rasti in zaposlovanja v Evropi. Razlike v gospodarski učinkovitosti industrijskih držav se da v glavnem pojasniti s stopnjo investiranja vanjo, stopnjo raziskav in uporabe ter s konkurenčnostjo informacijske družbe in medijske industrije. Zahtevnost tržnega okolja pri izdelkih in storitvah informacijsko-komunikacijske tehnologije spodbuja nastanek novih inovativnih izdelkov, procesnih in poslovnih modelov, ki se prenašajo tudi na druga področja in s tem spodbujajo širši razvoj inovativnega okolja. Značilnost področja je vse večja koncentracija in centralizacija raziskav in razvoja (krajše RR) v nekaj središčih oziroma nekaj multinacionalnih podjetjih, ki s svojimi vse bolj generičnimi in modularnimi izdelki vse bolj obvladujejo svetovni trg. Mala in srednja podjetja so ključni spodbujevalci novih zaposlitev in inovativnosti, predvsem v novo nastajajočih podjetjih. Ti so iz vidika raziskav in razvoja na zaposlenega skoraj šestkrat intenzivnejše kot 500 največjih podjetij v EU, ki vlagajo v RR.

Za načrtovanje in izvajanje ustrezne politike podpore IKT RR in inovativnosti v luči dosegnja ciljev konkurenčnosti, gospodarske učinkovitosti in rasti ter spodbujanja inovativnosti je potrebno določiti ustrežno metodologijo, ki bi obravnavala in opredelila podrobnejše kazalce RR potencialov, kot so trenutno dostopni (npr. SURS). Kazalci morajo agregirano ovrednotiti razvojne potenciale slovenske IKT industrije in raziskovalnih ustanov po posameznih dejavnostih IKT (SKD, NACE) ter pri tem ločeno ovrednotiti različne posamezne RR vidike kot so investicije v raziskovalno razvojno IKT opremo (namenjeno RR aktivnostim), vlaganje v znanje in veščine (izobraževanje), kadrovski potencial (opredelitev vrste in števila RR zaposlitev), povezovanje med gospodarstvom, znanstvenimi in izobraževalnimi ustanovami v smislu pretoka znanja (mobilnost kadrov, dostopnost in upravljanje z intelektualno lastnino). Projekt mora opredeliti indikatorje in metodologijo njihovega zbiranja, ki bi omogočil analizo stanja, spremljanje potencialov in primerjavo z drugimi sektorji in državami. Metodologija in indikatorji naj upoštevajo obstoječe metodologije kot je European Innovation Scoreboard, Networked readiness index, itd.

- okvirni potreben rok trajanja: 24 mesecev
- dodatna pojasnila Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (Dimitrij Skaza)

2.3.2. Zagotavljanje in upravljanje z avtorskimi pravicami na internetu

Digitalne vsebine oziroma e-vsebine, ki kot izraz vključujejo različne vsebine in storitve, dostopne na internetu in v drugih svetovnih komunikacijskih omrežjih so ključni dejavnik za nadaljnji razvoj informacijske družbe, saj vplivajo na gospodarstvo in družbo kot celoto. Te s povečanjem zahtev po boljših in hitrejših komunikacijah, storitvah in opremi pomembno spodbujajo razvoj informacijsko-komunikacijske tehnologije, ki je v današnjem svetovnem konkurenčnem svetu ena najbolj prodornih

industrij. Zaradi vključenosti različnih drugih dejavnosti, kot so jezik in jezikoslovje ter književnost, publicistika, založništvo, kulturna dediščina, pa tudi distribucija in prodaja, ki so nujno potrebne za uspešen razvoj in uporabo vsebin in storitev, e-vsebine pomembno spodbujajo negospodarske in gospodarske dejavnosti. Z uveljavljanjem elektronskih storitev in e-poslovanja vplivajo na povečanje znanja in s tem tudi učinkovitosti in konkurenčnosti celotnega gospodarstva in družbe. Zahtevnost tržnega okolja e-vsebine pa hkrati spodbuja nastanek inovativnih izdelkov, procesov in poslovnih modelov, ki se prenašajo tudi na druga področja in s tem spodbujajo širši razvoj inovativnega okolja.

Javne ustanove so kot lastniki, naročniki, sofinancerji ali skrbniki (na primer po zakonu) del ali zbirk del in drugih gradiv, ki predstavljajo avtorsko delo po zakonodaji o avtorskih in sorodnih pravicah, eden izmed ključnih dejavnikov njihove uporabe za namene razvoja, dostopa in uporabe na njih temelječih e-vsebin in e-storitev. Pri tem predstavlja eno ključnih ovir za večjo uporabo in izrabo možnosti, ki jih ta dela nudijo celovita ureditev upravljanja z avtorskimi pravicami v digitalnem svetu. Zakonodaja (informacije javnega značaja, obvezni izvod, itd.) že obravnava vidike dostopa in izrabe nekaterih podatkov javnih institucij, vendar ne pokriva v celoti primere predvsem raznovrstnih del, ki jih javne ustanove imajo in upravljajo izven tega konteksta (vzpostavijo, naročajo, sofinancirajo v okviru projektov in programov, itd.). Z vidika pospeševanja razvoja informacijske družbe se problematika veže na pravice avtorjev pri nadzoru nad uporabo in izrabo njihovih del in stvaritev predvsem pri njihovem komercialnem izkoriščanju ter na upoštevanje javnega interesa glede dostopa in uporabe avtorskih del. Treba je zagotoviti model, ki bi po eni strani avtorjem omogočal pridobitev ustrezne veljave, podpore in materialnega povračila (z uporabo različnih poslovnih modelov) za njihovo inovativno in ustvarjalno dejavnost, kar je bistven pogoj, da bi to tudi v prihodnje spodbujali in podprli, po drugi strani pa še vedno omogočal in podprl širok dostop, uporabo in nadaljnjo izrabo novih stvaritev kot bistveni pogoj za nadaljnji uspešen razvoj družbe. Raziskava mora opredeliti model celovitega zagotavljanja in upravljanja z avtorskimi pravicami v digitalnem svetu v primerih, kjer so javne ustanove naročnik ali sofinancer razvoja podatkov oziroma ustreznih e-vsebin. Raziskava mora podati različne modele (poslovni in pravni vidik) dostopa in uporabe in jih ovrednotiti z vidika prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti za posamezne akterje, ki pri nastanku in uporabi del sodelujejo. Model naj obravnava ustrezno javno dostopnost, omogočanje in spodbujanje uporabe, nadaljnje izrabe in kreativnosti (Creative Commons licenciranje), zagotavljanje ustreznih poslovnih modelov za avtorje (izvajalce).

- okviren potreben rok trajanja: 24 mesecev
- dodatna pojasnila Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (Dimitrij Skaza)

2.3.3. Vidiki razvoja pan-evropskih storitev informacijske družbe

Raziskava naj analizira aktivnosti vzpostavitve enotnega evropskega prostora in učinkovite mobilnosti na različnih področjih družbenega življenja in njihov vpliv oziroma zahteve glede razvoja pan-evropskih storitev. Analizira naj se vsa področja, ki jih obsega pojem informacijska družba, poudarek naj bo na e-zdravju, e-poslovanju in e-upravi. Raziskava naj poda pregled političnih in dolgoročnih strateških usmeritev, ki kakorkoli vplivajo na zahteve po razvoju čezmejnih e-storitev. Podrobno naj se analizira relevantna zakonodaja. Po tematskih področjih naj se analizira razvojne aktivnosti držav članic in izdela pregled prednostnih usmeritev in razvojnih projektov. Vzoredno naj se naredi pregled konceptualnih pristopov k razvoju pan-evropskih e-storitev in njihova kvalitativna analiza oziroma primernost za uporabo v RS. Na osnovi analiz in drugih zbranih podatkov naj raziskava poda strateške usmeritve razvoja pan-evropskih e-storitev po področjih za Republiko Slovenijo. Upošteva naj se obstoječa razvojna izhodišča in razvojne priložnosti. Raziskava naj po načelih projektnega vodenja definira prednostne razvojne projekte. Analize in predlogi projektov naj vključujejo pregled oziroma konceptualni predlog tehnoloških, ontološko/semantičnih, organizacijskih in drugih gradnikov arhitekture po področjih. Uporabijo naj se najsodobnejši pristopi k reševanju opisane problematike. Na strateškem nivoju naj raziskava upošteva področne smernice Evropske komisije in podpre skupna prizadevanja za doseg Lizbonskih ciljev. Raziskava naj integrira rezultate z različnih znanstvenih disciplin, kot so: javno upravljanje (public governance), politološke in pravne znanosti, računalniška znanost (computer sciences), informacijska znanost, medicinska informatika, organizacijske in ekonomske znanosti, sociološke in sociološko-tehniške znanosti itd..

Raziskava mora upoštevati EU kontekst, s posebnim poudarkom na analizi umeščenosti in priložnosti Republike Slovenije pri razvoju pan-evropskih e-storitev.

Namen raziskave je priprava izhodišč in konkretnih razvojnih usmeritev za najbolj aktualne pan-evropske e-storitve, ki bodo akterjem razvoja po posameznih področjih v pomoč pri pripravi razvojnih projektov.

Prijavitelji lahko v svojem raziskovalnem projektu dajo poudarek enemu izmed treh glavnih področij: e-zdravje, e-poslovanje ali e-uprava. Zaželen je celostni pristop.

Prijavitelji morajo biti pripravljeni na morebitno sodelovanje z raziskovalnimi skupinami iz drugih držav članic EU. Vključitev v konkretno mednarodno sodelovanje na področju raziskav informacijske družbe, v katerem bi iskali sinergijo s podobnimi raziskovalnimi projekti, bo naknadno določena z aneksom k osnovni pogodbi s prijaviteljem. Predvideva se neformalno sodelovanje v obliki treh sestankov med raziskovalnimi skupinami, na katerih bi izmenjali raziskovalne rezultate in poskušali iskati sinergijske učinke.

Rezultat projekta mora biti študija v obliki tiskovine, skrajšana verzija v angleščini, powerpoint predstavitev projekta in dosežkov projekta. Prijavitelji bodo svoje raziskovalne izsledke predstavili razvojnim akterjem na posebni konferenci. Prijavitelj se obveže, da bo tudi na druge načine poskrbel za razširitev rezultatov raziskovalnega projekta.

- okviren potreben rok trajanja: 18 mesecev
- dodatna pojasnila Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (Dimitrij Skaza)

2.3.4. Uporabniško usmerjene e-storitve informacijske družbe

Raziskava naj poda odgovore na vprašanja kaj uporabniki potrebujejo in zahtevajo, kaj to pomeni za razvoj e-storitev na različnih področjih informacijske družbe (e-uprava, e-zdravje, e-poslovanje...) in kako zagotoviti ustrezen varnostni nivo pri uporabi takih e-storitev. Raziščejo naj se vsi uporabniški vidiki razvoja e-storitev, s poudarkom na slovenskem okolju in njegovi razvojni stopnji. Posebna pozornost naj se posveti problematiki razvoja polno funkcionalnih, k uporabnikom usmerjenih e-storitev. Analizira naj se vpliv novih tehnologij (npr. Web 2.0) na razvoj bodočih e-storitev in na prilagoditev javnih institucij novemu e-okolju. Poudarek naj bo na različnih akterjih in institucionalnih vidikih, kot tudi na motivacijskih dejavnikih. Raziskava naj integrira rezultate z različnih znanstvenih disciplin, kot so: javno upravljanje (public governance), politološke in pravne znanosti, računalniška znanost (computer sciences), informacijska znanost, medicinska informatika, organizacijske in ekonomske znanosti, sociološke in sociološko-tehniške znanosti, psihologija itd.. Posebej naj se analizira vidik vpliva IKT na razvoj e-storitev z močnim ekonomskim in socialnim vplivom.

Raziskava naj poda predlog oziroma okvirno definicijo morebitnih novih inovativnih integriranih e-storitev, ki izhajajo iz potreb, navad in znanja uporabnikov. Katere so tiste tehnologije, ki v vse večji poplavi informacij omogočajo razvoj učinkovitih in uporabniško prijaznih e-storitev? Katere tehnologije so primerne in kako se jih lahko integrira pri ponudbi e-storitev?

Raziskava naj poda področni pregled in pripravi navodila za razvoj e-storitev, ki bi bila kar najbolj prilagojena uporabnikom. Cilj raziskave je povečanje uporabe razpoložljivih e-storitev, ki se jih lahko prilagodi uporabnikom, e-storitev, ki so še v razvoju in novih, s strani uporabnikov generiranih e-storitev.

Raziskava naj upošteva najsodobnejše razvojne pristope na obravnavanem področju in najsodobnejše razpoložljive tehnologije.

Prijavitelji morajo biti pripravljeni na morebitno sodelovanje z raziskovalnimi skupinami iz drugih držav članic EU. Vključitev v konkretno mednarodno sodelovanje na področju raziskav informacijske družbe, v katerem bi iskali sinergijo s podobnimi raziskovalnimi projekti, bo naknadno določena z aneksom k osnovni pogodbi s prijaviteljem. Predvideva se neformalno sodelovanje v obliki treh sestankov med raziskovalnimi skupinami, na katerih bi izmenjali raziskovalne rezultate in poskušali iskati sinergijske učinke. Rezultat projekta mora biti študija v obliki tiskovine, skrajšana verzija v angleščini, powerpoint predstavitev projekta in dosežkov projekta. Prijavitelji bodo svoje raziskovalne izsledke predstavili razvojnim akterjem na posebni konferenci. Prijavitelj se obveže, da bo tudi na druge načine poskrbel za razširitev rezultatov raziskovalnega projekta.

- okviren potreben rok trajanja: 18 mesecev
- dodatna pojasnila Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (Dimitrij Skaza)

2.3.5. Strokovne podlage za vzpostavitev sistema odprtega dostopa do podatkov iz javno financiranih raziskav v Sloveniji

Odprt dostop do podatkov iz javno financiranih raziskav je nepogrešljiv sestavni del moderne raziskovalne infrastrukture, ki ga od svojih članic pričakuje OECD, njegovega sistematičnega vzpostavljanja pa se lotevajo tudi v EU.

Z dostopom do raziskovalnih podatkov se zaradi razširjenega kroga uporabnikov multiplicira vrednost naložb v raziskave, tak dostop pa omogoča tudi izogibanje podvajanju v raziskovalnem delu in smotrnejše načrtovanje nadaljnjih raziskav, olajšuje prenos znanja in s tem slednjič tudi njegovo uporabo v inovacijah. S podatki iz raziskav v digitalni obliki in s pomočjo računalniške tehnologije se možnosti za njihovo širšo (v sodobnih razmerah nujno tudi mednarodno) dostopnost bistveno poenostavljajo, hkrati s tem pa se pojavljajo potrebe po ustrezni zaščiti pravic intelektualne lastnine ter upoštevanju mednarodnih vodil dobre prakse in standardov pri rokovanju s temi podatki. Odbor OECD za znanstveno in tehnološko politiko je leta 2006 sprejel posebno priporočilo {Recommendation of the Council concerning Access to Research Data from Public Funding, 14 December 2006, C (2006)184}, v katerem opredeljuje načela in smernice za nosilce nacionalnih raziskovalnih politik in javnih raziskovalnih agencij pri razvoju na tem področju. Kot kandidatka za članstvo v OECD, kot članica EU, predvsem pa v svojem lastnem interesu se mora Slovenija modernizirati tudi na tem področju.

Cilj raziskav v okviru teme:

Oblikovanje strokovnih podlag za postopno vzpostavitev celovitega sistema odprtega dostopa do digitaliziranih podatkov javno financiranih raziskav v Sloveniji.

Pričakovani rezultati:

- pregled situacije v Sloveniji in strokovna uskladitev med relevantnimi akterji v Sloveniji vključno z nosilci raziskovalne politike glede ključnih korakov v nadaljnjem razvoju (pregled nad zametki storitev odprtega dostopa do podatkov v Sloveniji, organiziranje razprave in povezava med strokovnjaki iz ključnih raziskovalnih okolij zaradi izmenjave informacij, znanj in tehnoloških rešitev za povezovanje storitev na nacionalnem nivoju in mednarodno);
- izdelava scenarijev kadrovske, organizacijske, tehnološke in drugih pogojev za doseganje mednarodnih standardov kakovosti;
- študija primerov uspešnih rešitev na tem področju v drugih državah;
- priprava »road-mapa« oz. nacionalnega načrta kot povezovalnega dokumenta za vzpostavitev sistema odprtega dostopa do podatkov z rezultati iz javno financiranih raziskav v Sloveniji s posebnim poudarkom na merilih, ki zagotavljajo kakovost in optimalno učinkovitost storitev;
- vzporedno z vključevanjem v mednarodne projekte oblikovanja smernic in standardov ter mednarodnega povezovanja storitev za to področje se pričakuje (i) priprava pregleda uveljavljenih in nastajajočih usmeritev in standardov v svetu ter (ii) priprava predlogov za njihovo uporabo v Sloveniji;
- ocena obsega podatkovnih virov v Sloveniji in posebnih zahtev pri njihovi obravnavi skupaj s pripravo postopkov izbora in posebnih pogojev dostopa do podatkov iz tekoče in pretekle nacionalne znanstvene produkcije – vse to ob upoštevanju posebnosti raziskovalnih in drugih tradicij v Sloveniji sledeč priporočilom OECD;
- študija potreb potencialnih uporabnikov za ugotavljanje interesa po uporabi obstoječih in nastajajočih storitev odprtega dostopa do podatkov;

Roki za oddajo elaboratov:

- po 6 mesecih: pregled situacije v Sloveniji in izhodiščni predlogi, oblikovani s sodelovanjem med relevantnimi akterji v Sloveniji in vabljenimi tujimi strokovnjaki glede rešitev dostopa do podatkov;
- po 8 mesecih: študija primerov uspešnih rešitev na tem področju v drugih državah;
- po 12 mesecih: pregled usmeritev in standardov po svetu in priprava predlogov za uporabo v Sloveniji;
- po 14 mesecih: ocena obsega podatkovnih virov, posebnosti pri obravnavi, postopki izbora in pogoji dostopa;
- po 18 mesecih: scenariji za doseganje standardov kakovosti;
- po 20 mesecih: študija uporabnikov;
- po 24 mesecih: prva verzija predloga »road-mapa« oz. nacionalnega načrta)

- po 28 mesecih: analiza delovanja demonstracijskih primerov storitev odprtega dostopa do podatkov
- po 34 mesecih: zaključki delavnice, namenjene strokovni uskladitvi med relevantnimi akterji v Sloveniji glede ključnih korakov v nadaljnjem razvoju)
- po 36 mesecih: združeno poročilo s povzetki bistvenih problemov;
- po 36 mesecih: predlog »road-mapa« oz. nacionalnega načrta)
- okvirni potreben rok trajanja: 24 - 36 mesecev

- dodatna pojasnila Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (mag. Daša Bole)

Težišče 3 - UČINKOVITA IN CENEJŠA DRŽAVA

Tematski sklop:

3.1 Pravosodje

Teme:

3.1.1. Varovanje javnega interesa pri razpolaganju in gospodarjenju s premoženjem v javni lasti

- dodatna pojasnila Ministrstvo za pravosodje (Janko Koren)

3.1.2. Kvantitativni vidiki pravosodja

- dodatna pojasnila Urad RS za makroekonomske analize in razvoj (dr. Alenka Kajzer)

Tematski sklop:

3.2. JAVNA UPRAVA - Razvoj sistema učinkovitosti in uspešnosti javnega sektorja

Teme:

3.2.1. Možnosti in ukrepi za znižanje administrativnih stroškov za podjetja in državljanke na prioritetnih področjih.

3.2.2. Evalvacija novega plačnega sistema v javnem sektorju

3.2.3. Primerjava različnih oblik upravljanja (ravnanja) s premoženjem v lasti države oziroma samoupravnih lokalnih skupnosti z vidika doseganja optimalnih ekonomskih, funkcionalnih in drugih učinkov za lastnika premoženja

- dodatna pojasnila za 3.2.1. do 3.2.3. Ministrstvo za javno upravo (mag. Marin Silić)

3.2.4. Povezovanje svetniških skupin (mandat 2006-2010) in odnosi med izvršilno in zakonodajno vejo oblasti v občini

- analiza procesa oblikovanja povezav v občinah v aktualnem mandatu (2006-10), ki pomembno vpliva na sposobnost učinkovitega in uspešnega upravljanja občine;
- izdelava podatkovne baze stanja povezovanja svetniških skupin v slovenskih občinah ter analiza vpliva tipa povezav na učinkovitost in uspešnost vodenja občine.

Analiziran naj bi bil proces oblikovanja povezav v občinah v aktualnem mandatu (2006-10), ki pomembno vpliva na sposobnost učinkovitega in uspešnega upravljanja občine; oblikovanje povezav bo analizirano z vidika kohabitacije izvršilne in zakonodajne veje oblasti v občini – gre za odnos med županom in občinskim svetom, ki je za učinkovito in uspešno upravljanje občine ključen, še posebej v primeru, ko prihajata župan in vladajoča koalicija v občinskem svetu iz nasprotnih političnih taborov. Ciljni raziskovalni projekt se v najširšem smislu nanaša na raziskovanje odnosov med upravo in politiko na lokalni ravni oziroma zlasti med občinskim svetom, županom in občinsko upravo. Rezultat projekta bo podatkovna baza stanja povezovanja svetniških skupin v slovenskih občinah v mandatu 2006-2010 ter analiza vpliva tipa povezav svetniških skupin v občinskem svetu na učinkovitost in uspešnost vodenja občine s strani župana in občinske uprave; pri tem bo empirična raziskava z metodo družboslovnega intervjuja in anketnega vprašalnika zajela vse slovenske občine. Pri tem bo raziskava odgovorila na ključno raziskovalno vprašanje in sicer kakšna vrsta (ne)povezave v občinskem svetu je optimalna za kar najbolj učinkovito in uspešno upravljanje občine ter za doseganje kar največje stopnje razvoja v občini in obratno, kakšne vrste (ne)povezovanja najbolj škodijo razvoju občine. Gre za nadaljevanje projekta iz let 2007-2008.

Podrobnejša opredelitev ciljev:

- analiza procesa oblikovanja povezav v občinah v aktualnem mandatu z vidika kohabitacije izvršilne in zakonodajne veje oblasti v občini;
- raziskovanje značilnosti odnosov med upravo in politiko na lokalni ravni oziroma zlasti med občinskim svetom, županom in občinsko upravo;
- morebitni vplivi povezovalnega sodelovanja na učinkovito in uspešno upravljanje občine;
- izdelava podatkovne baze stanja povezovanja svetniških skupin v slovenskih občinah v mandatu 2006-2010 ter analiza vpliva tipa povezav svetniških skupin v občinskem svetu na učinkovitost in uspešnost vodenja občine s strani župana in občinske uprave;
- odgovor na vprašanje, kakšna vrsta (ne)povezave v občinskem svetu je optimalna za kar najbolj učinkovito in uspešno upravljanje občine ter za doseganje kar največje stopnje razvoja v občini in obratno, kakšne vrste (ne)povezovanja najbolj škodijo razvoju občine.

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 24 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Službi vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (Duška Radovan)

3.2.5. Medobčinsko sodelovanje kot vzvod učinkovitejše investicijske dejavnosti občin

Projekt naj bi najprej analiziral vrste normativnih oblik povezovanja občin ter prakso slovenskih občin. Medobčinsko povezovanje potencialno ponuja sinergijske učinke pri iskanju virov za investicije v javno infrastrukturo. Analiza naj bi vsebovala tudi pregled dosedanjih praks in pozitivnih ter morebitnih negativnih učinkov takšnega sodelovanja ter druge elemente: formalne in neformalne oblike sodelovanja, vlogo občinskih organov pri povezovanju, učinkovitost dogovorjenih projektov, vključenost zasebnih partnerjev v realizacijo projektov, čezmejne oblike sodelovanja, sodelovanje prebivalcev pri sprejemanju odločitev in realizaciji skupnih projektov in vire financiranja dogovorjenih projektov. Posebne pozornosti naj bi bil deležen pregled projektov, v katere so bila vključena sredstva Evropske unije.

Podrobnejša opredelitev ciljev:

- analiza vrste normativnih oblik povezovanja občin ter prakse slovenskih občin (formalne in neformalne oblike sodelovanja, vlogo občinskih organov pri povezovanju, učinkovitost dogovorjenih projektov, vključenost zasebnih partnerjev v realizacijo projektov, čezmejne oblike sodelovanja, sodelovanje prebivalcev pri sprejemanju odločitev in realizaciji skupnih projektov in vire financiranja dogovorjenih projektov, npr. vključena sredstva Evropske unije);
- potencialni sinergijski učinki pri iskanju virov za investicije v javno infrastrukturo;
- odkrivanje morebitnih normativnih ovir za medobčinsko sodelovanje
- Okviren potreben rok trajanja projekta: 24 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Službi vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (Duška Radovan)

3.2.6. Pravni pojem fizičnega subjekta v kmetijstvu

- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (Jana Erjavec)

Težišče 4 - MODERNA SOCIALNA DRŽAVA IN VEČJA ZAPOSLENOST

Tematski sklop:

4.1. Socialna kohezivnost in socialna država

Teme:

4.1.1. Vpliv premoženja na neenakost v Sloveniji

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 24 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Uradu RS za makroekonomske analize in razvoj (dr. Alenka Kajzer)

4.1.2. Revščina in materialna deprivacija starejšega prebivalstva

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 18 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Uradu RS za makroekonomske analize in razvoj (dr. Alenka Kajzer)

4.1.3. Socialna varnost starejših kmečkih prebivalcev

- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (Jana Erjavec)

4.1.4. Analiza sistema preventive in obravnave ter pojavnosti nasilja v zasebni sferi in partnerskih odnosih

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 36 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Uradu za enake možnosti (mag. sonja Robnik)

Tematski sklop:

4.2. Trg dela

Teme:

4.2.1. Aktivne politike zaposlovanja

Pričakovani rezultati projekta, s katerimi se bo predlagana razpisana tema uresničevala: ocena učinkovitosti politike zaposlovanja, predvsem ocene učinkov aktivne politike zaposlovanja na stanje na trgu dela (makroekonomske) in evalvacije (mikro učinki) posameznih največjih programov aktivne politike zaposlovanja (javna dela, programi izobraževanja in usposabljanja, subvencionirane zaposlitve..) s pomočjo kvazi eksperimentalne metode, kjer se opazujeta dve skupini: eksperimentalna skupina brezposelnih, ki se je vključila v določen program, in kontrolna skupina, ki se v program ni vključila, a je po svojih in za raziskavo relevantnih značilnostih bila zelo podobna sestavi eksperimentalne skupine (npr. starost, izobrazba, del. izkušnje, poklicni cilji, območje iskanja zaposlitve).

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 24 mesecev
- Dodatna pojasnila: Služba Vlade RS za razvoj (mag. Franci Klužer)

4.2.2. Deregulacija poklicev

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 12 mesecev
- Dodatna pojasnila: Služba Vlade RS za razvoj (mag. Franci Klužer)

4.2.3. Predvidevanje potreb po kompetencah ("skill needs")

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 24 mesecev
- Dodatna pojasnila: Služba Vlade RS za razvoj (mag. Franci Klužer)

4.2.4. Vpliv sektorske realokacije delovne sile na gospodarsko rast v Sloveniji

- Dodatna pojasnila lahko dobite na Uradu RS za makroekonomske analize in razvoj (dr. Alenka Kajzer)

4.2.5. Analiza institucionalne strukture trga dela v Sloveniji -trg dela kot konkurenčni dejavnik Slovenije

- Dodatna pojasnila lahko dobite na Uradu RS za makroekonomske analize in razvoj (dr. Alenka Kajzer)

Težišče 5 - POVEZOVANJE UKREPOV ZA DOSEGANJE TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

Tematski sklop:

5.1. Podnebno-energetski paket in prilagajnje podnebnim spremembam

Teme:

5.1.1. Analiza ukrepov za energetske sanacije obstoječih stanovanjskih stavb z vidika stroškov in dosegljivih prihrankov (ocena vračilne dobe investicije v izvedbo teh ukrepov)

Namen je raziskati in oceniti ekonomski vidik določenih vrst oz. stopenj možne sanacije stavb, na podlagi ocene stroškov za izvedbo sanacije in ocene dosegljivih prihrankov zaradi manjše rabe energije (pri tem je treba upoštevati tudi pričakovane trende rasti cen energije). Na podlagi tega dobimo oceno vračilne dobe investicije in s tem vpogled v to, kateri od možnih ukrepov sanacije je najbolj smotrni. Temu se lahko ustrezno prilagodijo tudi spodbude, ki bi jih država nudila za izvedbo najprimernejših ukrepov sanacije. Potrebno bi bilo analizirati nekaj vrst značilnih obstoječih stanovanjskih stavb v Sloveniji, ki so se npr. množično gradile po drugi svetovni vojni, vse do časov, ko so se v predpisih že začele pojavljati prve zahteve glede energetske učinkovitosti stavb (sredi 80 let). Analizo bi bilo treba narediti najmanj za značilno večstanovanjsko stavbo in za samostojno enodružinsko hišo iz tega obdobja. V analizi bi bilo treba predvideti več različnih stopenj intenzivnosti sanacije, kot npr.: samo zamenjava oken, samo izolacija podstrešja, izolacija fasade skupaj z eno ali obema od prej omenjenih rešitev, zamenjava obstoječega kotla na fosilna goriva z obnovljivim virom ogrevanja (biomasa, toplotna črpalka..), spet v kombinaciji s prej omenjenimi rešitvami, vgradnja kontroliranega prezračevalnega sistema z rekuperacijo (tj. vračanjem) toplote, kar bi moral biti praktično spremljajoč ukrep pri zamenjavi oken. Z izvedbo vseh naštetih ukrepov je dosegljivo prej omenjeno 10x zmanjšanje rabe energije, glede na obstoječe stanje.

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 10 mesecev
- Dodatna pojasnila: Ministrstvo za okolje in prostor (Blanka Bartol)

5.1.2. Tehnologije v kmetijski pridelavi za prilagajanje podnebnim spremembam

- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (Jana Erjavec)

5.1.3. Ekonomski aspekti prilagajanja kmetijstva

- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (Jana Erjavec)

5.1.4. Okoljski vidiki prilagajanja podnebnim spremembam in ukrepov za blaženje podnebnih sprememb

- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (Jana Erjavec)

5.1.5. Obnovljivi viri in kmetijstvo

- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (Jana Erjavec)

5.1.6. Okoljski vidik gozdov

- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (Janez Žafran)

5.1.7. Napovedovanje sprememb in scenariji blaženja in prilagajanja podnebnim spremembam

- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (Jana Erjavec)

5.1.8. Tehnološke, ekonomske in družbene možnosti ter posledice prehoda na nizko-ogljico družbo

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 18 mesecev
- Dodatna pojasnila: Služba Vlade RS za razvoj (Marko Hren)

5.1.9. Vpliv okolice na izvedbo in obratovanje HE na Savi in optimizacija obratovanja

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 27 mesecev
- Dodatna pojasnila: Ministrstvo za gospodarstvo (dr. Ivan Šmon, mag. Damjan Zagožen in mag. Milena Černilogar Radež)

5.1.10. Strateška presoja vpliva jedrske energetike v primerjavi z ostalimi distribuiranimi viri na Slovensko gospodarstvo in elektroenergetsko omrežje

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 27 mesecev
- Dodatna pojasnila: Ministrstvo za gospodarstvo (dr. Ivan Šmon, mag. Damjan Zagožen in mag. Milena Černilogar Radež)

5.1.11. Jedrski objekti in družbena sprejemljivost

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 27 mesecev
- Dodatna pojasnila: Ministrstvo za gospodarstvo (dr. Ivan Šmon, mag. Damjan Zagožen in mag. Milena Černilogar Radež)

Tematski sklop:

5.2 Skladnejši regionalni razvoj in izboljšanje gospodarjenja s prostorom

Teme:

5.2.1. Izobraževanje o grajenem okolju za trajnostni razvoj Slovenije

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 12 mesecev
- Dodatna pojasnila: Ministrstvo za okolje in prostor (Blanka Bartol)

5.2.2. Večnamenskost Registra nepremičnin v podporo povečanja institucionalne učinkovitosti in izboljšanja kakovosti storitev

Pričakovani rezultati:

- ocena možnosti potreb in uporabe podatkov o nepremičninah na različnih področjih državne uprave v povezavi z registrom nepremičnin

- možnosti vključitve različnih področij državne uprave v sistem vzdrževanja podatkov registra nepremičnin.

Vzpostavitev registra nepremičnin je korak v prilagajanju sodobnim mednarodnim trendom in usmeritvami ter priporočilom, oziroma k vzpostavitvi večnamenskih podatkov o nepremičninah in oblikovanju nepremičninskega sistema, ki bo zagotavljal podlago za široko uporabo podatkov za različne namene na ravni države, lokalnih skupnosti, posameznih lastnikov, investitorjev in drugih uporabnikov.

Register nepremičnin bo zagotavljal ažurne in dejanske podatke o nepremičninah (de-facto podatki) neodvisno od izvedenih vpisov podatkov o nepremičninah v javnih evidencah oziroma katastrih. To je predpogoj za odločanje in upravljanje s prostorom neodvisno od upravnih postopkov, ki velikokrat predstavljajo oviro pri pridobivanju podatkov o nepremičninah.

Register nepremičnin je javna, večnamenska evidenca o vseh nepremičninah, ki daje podlago za objektivno vodenje in spremljanje različnih politik (socialne, prostorske, davčne, stanovanjske, ...). Register nepremičnin bo odprt sistem, ki bo omogočal, da različni uporabniki s svojimi predpisi v skladu s svojimi nameni dopolnjujejo njegovo večnamenskost tako, da določijo namen uporabe in dodatne podatke, ki se o nepremičninah vodijo.

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 12 mesecev
- Dodatna pojasnila: Geodetska uprava RS (Bernarda Berden)

5.2.3. Izboljšanje gospodarjenja z gospodarsko javno infrastrukturo za doseganje uravnoteženega trajnostnega razvoja

Predlagana tema je logično nadaljevanje vzpostavljenega sistema evidentiranja gospodarske javne infrastrukture v Sloveniji

Glavni cilji za izboljšanje gospodarjenja z gospodarsko javno infrastrukturo (prometna, energetska in komunalna infrastruktura ter elektronske komunikacije) so:

- varovanje okolja,
- varovanje zdravja (zaščita ljudi pred poškodbami),
- varovanje infrastrukture pred poškodbami in uničenjem.

Najpomembnejši akterji pri delovanju (in tudi financiranju) sistema za zaščito infrastrukture so upravljavci gospodarske javne infrastrukture, saj ti zagotavljajo ključne informacije o poteku v prostoru. Brez njihovega sodelovanja storitev ne more delovati. Ugotoviti je torej treba, koliko taka storitev koristi prav upravljavcem infrastrukture.

Pred vzpostavitvijo sistema je treba na primerih pokazati:

- kakšno je povprečno število nenamernih poškodb gospodarske javne infrastrukture po različnih tipih javne infrastrukture,
 - kolikšna je neposredna škoda (stroški odprave posledic) in posredna škoda (morebiten izpad dohodka), ki nastane zaradi takih poškodb,
 - koliko manjša škoda bi lahko bila, če bi določeno število nenamernih poškodb preprečili in kolikšna je finančna vrednost takih škod.
- Okviren potreben rok trajanja projekta: 12 mesecev
 - Dodatna pojasnila: Geodetska uprava RS (Jurij Mlinar)

5.2.4. Evidentiranje stvarno pravnih pravic na gospodarski javni infrastrukturi za potrebe učinkovitejšega gospodarjenja s prostorom cilji:

Projekt vzpostavitve in vzdrževanja zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture je naveden v Državnem razvojnem programu Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 kot eden od ukrepov za doseganje trajnostnega razvoja. Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture je bil v letu 2007 vzpostavljen kot tehnična evidenca vseh objektov gospodarske javne infrastrukture (prometna, energetska in komunalna infrastruktura ter elektronske komunikacije) v Sloveniji.

Do sedaj je urejeno predvsem področje evidentiranja objektov gospodarske javne infrastrukture. V nadaljevanju je treba celostno urediti področje tudi za potrebe pravne varnosti lastnikov infrastrukture. Treba je vzpostaviti model za evidentiranje stvarno-pravnih pravic na infrastrukturnih objektih ter razmerja med lastniki infrastrukture in lastniki nepremičnin, na katerih potekajo ti infrastrukturni objekti.

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 10 mesecev
- Dodatna pojasnila: Geodetska uprava RS (Jurij Mlinar)

5.2.5. Analiza razvojnih virov in scenarijev za modeliranje funkcionalnih regij

Pričakovani rezultati:

Oblikovanja pokrajin in preoblikovanje Delovne skupnosti Alpe-Jadran v evroregijo s sedežem v Sloveniji sta novi dejstvi, ki bosta vplivali na delovanje razvojne politike v Sloveniji. Nastopila so tudi druga nova dejstva kot predsedovanje Evropski uniji v prvi polovici leta 2008, vzpostavitev strožjega schengenskega režima na meji z Republiko Hrvaško in sprostitev mejnih režimov na vseh drugih zunanjih mejah. Navedeno postavlja pred Slovenijo nove razvojne izzive. Okrepiti je potrebno razvojni in vozliščni položaj Slovenije v odnosu do sosednjih držav in širšega dela Evrope. Oblikovati strateško predstavo o tem, kakšne so prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti vključevanja Slovenije v območja teritorialnega

(čezmejnega, medregionalnega in transnacionalnega) sodelovanja. Oblikovati usmeritve za opredelitev strateških nacionalnih interesov o tem kako v razmerah pospešenih globalizacijskih in evropskih integracijskih procesov, po eni strani, ohranjati ter razvijati svojo nacionalno gospodarsko, socialno, etnično in kulturno samobitnost, po drugi strani pa širiti njen ustvarjalni vpliv v multikulturni prostor Evrope in sveta.

Pokrajine bodo prevzele v izvorno pristojnost področje spodbujanja regionalnega razvoja, razvojna politika pa bo morala odgovoriti na izziv povezovanja pokrajinskih razvojnih potencialov v okviru širših gravitacijskih razvojnih polov, ki bodo povezovali pokrajine in tudi območja čez državno mejo v zaokrožene celote. V okviru regionalnih razvojnih programov in v okviru projekta izgradnje regionalnih gospodarskih središč iz Resolucije o nacionalnih razvojnih projektih 2007-2023 so bili ovrednoteni regionalni razvojni viri. V nadaljevanju bo potrebno te vire ovrednotiti tudi z vidika možnosti njihovega razvojnega povezovanja. Z ukinitvijo mej je potrebno pogledati na drugo stran in v načrtovanje razvoja vključiti tudi razvojne potenciale sosednjih pokrajin in regij.

Načrtovanje razvoja postaja dinamična in predvsem kompleksna naloga tako države kot regij oziroma bodočih pokrajin. V načrtovanje vstopajo dimenzije prostora, okolja, družbenega in gospodarskega razvoja. Zaradi tega je na državni ravni smiselno začeti tudi z načrtovanjem razvoja skozi modele in razumevanje scenarijev razvoja, ob upoštevanju vrste dejavnikov in vplivov sektorskih in državnih politik, kakor tudi vplivov razvojnih izzivov kot so demografske in klimatske spremembe ter vprašanja zanesljive energetske oskrbe in rabe alternativnih virov energije, ki se bodo različno odrazile v različnih geografskih območjih. Iz razumevanja širših čezmejnih vplivov razvoja na projektni ravni je treba razumeti skupne učinke več projektov in jih generalizirati na višjo razvojno raven (funkcionalno regijo, evroregijo, državo).

Kot rezultat raziskovalnega projekta pričakujemo:

- ovrednotenje razvojnih potencialov razvojnih regij oziroma pokrajin v kontekstu nove evropske in evroregionalne dimenzije ter razvojnih priložnosti,
 - oceno možnosti povezovanja razvojnih potencialov regij v okviru širših funkcionalnih regij oziroma gravitacijskih središč katerih meje ne bodo razumljene le znotraj Slovenije temveč širše,
 - napoved razvojnih scenarijev funkcionalnih regij in Slovenije kot celote v okviru predlaganih rešitev.
- Okviren potreben rok trajanja projekta: 24 mesecev
 - Dodatna pojasnila lahko dobite na Službi vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (Duška Radovan)

5.2.6. Analiza primernosti posega v prostor z brezžičnimi sistemi

- analiza okoljsko – prostorskih pogojev, ki morajo biti izpolnjeni za gradnjo brezžičnih sistemov,
 - odgovoriti na vprašanje, kdaj je smiselno seliti različne sisteme (za mobilno televizijo, WIMAX, ter drugi brezžični sistemi) na isto lokacijo zaradi racionalne rabe prostora,
 - opredeliti usmeritve, navodila, ki bodo uporabljiva za posege v prostor na lokalni ravni oziroma uporabljiva pri pripravi ustreznih prostorskih načrtih.
- Okviren potreben rok trajanja: 18 mesecev
 - Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za gospodarstvo (mag. Matjaž Janša (01 400 3288))

5.2.7. Zavarovana območja v Sloveniji in njihova vloga pri ohranjanju narave in doseganju trajnostnega razvoja

Pričakovani rezultati:

Zavarovana območja imajo pomembno vlogo pri zagotavljanju ohranjanja narave ter spodbujanju trajnostnega ekonomskega, družbenega, kulturnega in prostorskega razvoja regij, ki izhaja iz naravnih in kulturnih potencialov zavarovanega območja. Osnova za ustanavljanje in upravljanje zavarovanih območij v Sloveniji je Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04). Na zavarovanih območjih so prioritetni cilji s področja ohranjanja narave, za učinkovito doseganje teh ciljev pa je pomembno aktiviranje lokalnih prebivalcev, ki s trajnostno rabo naravnih in kulturnih potencialov prispevajo k ohranjanju narave, zelenemu stanju kulturne krajine in trajnostnem razvoju zavarovanega območja in njenega širšega zaledja.

Zavarovano območje je priložnost za sodelovanje javnih služb z različnih področij z vidika doseganja sinergije med varstvom okolja in socio-ekonomskim razvojem, za doseganje ekonomske učinkovitosti vlaganja javnih sredstev ter za zviševanje podjetniških priložnosti in kakovosti bivanja za prebivalce na

območju parkov. Zavarovano območje je priložnost predvsem za dejavnosti, ki so vezane na lokalne vire (npr. kmetijstvo, turizem, rekreacijo), in sicer tako za tiste, ki so neposredno povezane s parkom (npr. usmerjanje in vodenje obiskovalcev), kot tudi za tiste, ki jih tako ali drugače prisotnost parka spodbuja (npr. prodajo pridelkov pod blagovno znamko parka, obujanje tradicionalnih obrti, dopolnilne dejavnosti na kmetijah, raznovrstna turistična ponudba z oblikovanjem novih turističnih produktov, organizirana rekreacija in urejena rekreacijska infrastruktura, trženje naravnih in kulturnih vrednot, organiziranje vodništva, izposoja opreme, servisi, izvajanje nadzora).

Z izvedbo projekta želimo pridobiti:

- analizo okoljskih, socialnih in ekonomskih prednosti zavarovanih območij pri doseganju ohranjanja narave in trajnostnem razvoju izvedeno na primeru tujih in domačih naravnih parkov na osnovi opredeljenih meril in kriterijev za vrednotenje in primerjavo prednosti v zavarovanem območju in v podobnem naravovarstveno vrednem območju;
- primerjavo sistema in učinkovitosti upravljanja zavarovanih območij v Sloveniji z nekaterimi uspešnimi sistemi upravljanja zavarovanih območij v Evropi (npr. Finska, Anglija, Francija) ter določitev ključnih vsebin načrtov upravljanja ter meril in kazalnikov uspešnosti/učinkovitosti upravljanja parka;
- analiza pravnega in javno-finančnega sistema na področju človeških virov, varstva okolja, kmetijstva, turizma, podjetništva in domače obrti, razvoja podeželja (zlasti na področju razvoja kmetijstva ter dopolnilnih in dodatnih dejavnosti na kmetiji), regionalnega razvoja in urejanja prostora z vidika učinkovitega upravljanja zavarovanega območja in doseganja z naravnimi in kulturnimi potenciali parka skladnega trajnostnega razvoja;
- oblikovanje usmeritev za izboljšanje sodelovanja vseh pomembnejših deležnikov in za usklajevanje varstvenih in razvojnih dokumentov na zavarovanem območju ter za oblikovanje usmeritev za vlogo načrtov upravljanja zavarovanih območij pri zagotavljanju trajnostnega razvoja območja (opredelitev ključnih vsebin);
- predlog učinkovitega sistema upravljanja zavarovanih območij, ki bo usmerjal razvoj in varstvo v parku na njegovih potencialih ter tako zagotavljal ohranjanje narave, razvoj dejavnosti, ki jim ohranjena narava pomeni eno od prednostnih razvojnih možnosti ter omogoča tudi konkurenčen razvoj območja, ob hkratnem ohranjanju narave;
- predlog sprememb zakonodaje, ki bodo omogočile izvedbo predlaganega sistema upravljanja.
- Okviren potreben rok trajanja: 27 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za okolje in prostor (Jelena Hladnik)

5.2.8. Izvajanje regionalne politike v spremenjenih pogojih upravljanja z razvojem zaradi uvedbe novih teritorialnih ravni

Pričakovani rezultati: Regionalna politika je v zadnjih letih pozornost namenila oblikovanju in krepitvi institucij razvojnih regij (sveti regij, regionalni razvojni sveti, nova generacija regionalnih razvojnih programov 2007-2013 in njihovih izvedbenih načrtov) s ciljem, da bi le-te postopoma prešle v institucije pokrajin. Pozornost je bila namenjena tudi oblikovanju evroregije, ki bi Slovenijo povezala v prostoru Alpe-Jadran-Panonija. Projekt oblikovanja pokrajin predstavlja uvedbo nove teritorialne ravni pri upravljanju z razvojem. Enako velja za projekt preoblikovanja Delovne skupnosti Alpe-Jadran v evroregijo s sedežem v Sloveniji. Navedeno postavlja pred razvojno in regionalno politiko v Sloveniji nove izzive. Institucije evroregije in pokrajin bo potrebno na primeren način umestiti v sistem razvojnega načrtovanja in upravljanja z razvojem v Sloveniji. Potrebno bo pripraviti raziskovalne podlage za pripravo metodologije razvojnega programa pokrajine, da bo ustrezala pristojnostim, ki jih bodo imele pokrajine. V okviru naloge bi bilo potrebno analizirati pristojnosti pokrajin in v skladu z ostalimi dokumenti (npr. pokrajinski prostorski načrt) pripraviti izhodišče za metodologijo in postopek priprave razvojnega programa pokrajine. Pomembno je tudi proučiti, kako se bodo pokrajine lahko vključevale v izvajanje kohezijske politike. Kot rezultat naj bi projekt ponudil tudi podatke za nove teritorialne ravni po vzoru kazalnikov uspešnosti občin.

- Okviren potreben rok trajanja projekta: 24 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Službi vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (Duška Radovan)

5.2.9. Digitalne kartografije in algoritmi za prostorsko in vsebinsko izboljšavo geokodirnih podatkov za potrebe varovanja tal in okolja

- Okviren potreben rok trajanja: 24 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za okolje in prostor (Alenka Manfreda)

Tematski sklop:

5.3. Varstvo okolja in integracija v sektorske politike.

Tema:

5.3.1. Uporaba sonaravnih metod pri celovitem upravljanju z vodami

- Okviren potreben rok trajanja: 24 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Službi vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (Duška Radovan) ali/in MKGP (Jana Erjavec)

Tematski sklop:

5.4. Trajnostno kmetijstvo, gozdarstvo in varna hrana

Teme:

5.4.1. Posebni proizvodi in funkcionalna hrana

5.4.2. Veterinarske in fito sanitarne raziskave v podporo pridelavi varne hrane

cilji:

5.4.3. Kakovost in varnost živil, pridelanih na potencialno tveganih območjih za pridelavo

cilji:

5.4.4. Učinkovitosti ukrepov kmetijske politike in politike razvoja podeželja

cilji:

5.4.5. Kmetijska dejavnost na degradiranih območjih

5.4.6. Trajnostna raba kmetijskega prostora in tal

cilji:

5.4.7. Trajnostna raba in upravljanje z genskimi resursi v ribištvu

5.4.8. Razvoj tehnologij v ribištvu za vzdrževanje naravnih ekosistemov

- Okviren potreben rok trajanja za teme od 5.4.1. do 5.4.8. je od 12 do 36 mesecev
- Dodatna pojasnila za teme od 5.4.1. do 5.4.8. lahko dobite na MKGP (Jana Erjavec)

5.4.9. Gozdnogojitvene raziskave

5.4.10. Gozd in gospodarske dejavnosti

- Okviren potreben rok trajanja projektov za teme od 5.4.9. do 5.4.10. je od 12 do 36 mesecev
- Dodatna pojasnila za teme od 5.4.9. do 5.4.10. lahko dobite na MKGP (Janez Žafran)

Tematski sklop:

5.5. Zagotavljanje optimalnih pogojev za zdravje

Teme:

5.5.1. Podpora oblikovanju in izvajanju sektorskih in medsektorskih politik za varovanje in krepitev zdravja

- Dodatna pojasnila : Ministrstvo za zdravje (Isabella Rafolt Baumert)

5.5.2. Vpeljava funkcionalnih orodij za oceno tveganja uporabe fitofarmaceutskih sredstev in sistem upravljanja

- Dodatna pojasnila : Ministrstvo za zdravje (Isabella Rafolt Baumert) ali/in MKGP (Jana Erjavec)

Tematski sklop:

5.6. Razvoj nacionalne identitete in kulture

Tema:

5.6.1. Umetnostnozgodovinska topografija

- Okviren potreben rok trajanja: 24 mesecev
- Dodatna pojasnila lahko dobite na Ministrstvu za kulturo (Barbara Vodopivec)

Tematski sklop:

5.7. Učinkovita prometna politika

Teme:

5.7.1. Raziskava dejavnikov, ki vplivajo na varnost cestnega prometa v RS

Zmanjšanje števila nesreč in posledic bi brez dvoma imelo neposreden in takojšen vpliv na večjo učinkovitost države na zgoraj omenjenih področjih. Raziskav, ki bi ugotovljale dejavnike za tako stanje praktično ni. Veliko vprašanj se pojavlja v zvezi s prometno kulturo in medsebojnimi odnosi v cestnem

prometu ter dejavniki, ki vplivajo na stanje prometne varnosti. Eden od podsistemov je tudi sistem vrednot, ki je sestavni del prometne kulture ter povezani dejavniki kot so: prometna vzgoja, obnašanje v prometu, spoštovanje družbenih pravil, odnos do ranljivejših udeležencev v prometu, itd. V Sloveniji praktično malo vemo o stališčih ljudi, ki jih lahko povezujemo z varnostjo v prometu. Na podlagi ugotovljenega "vzorca obnašanja" pa bi bilo mogoče korigirati ali dopolniti obstoječe programe varnosti cestnega prometa ter akcijske programe predvsem na področju preventivnega delovanja, izobraževalnih programov na področju zakonodaje pa ugotavljali morebitne potrebe po spremembi v kaznovalni politiki, (ne)smiselnosti določenih sankcij, uvedbi alternativnih odzivov na kršitve, spremembi nekaterih spornih konceptov, delo s hujšimi kršitelji prometnih predpisov, kot tudi usmeritev za vlaganja sredstev v tiste strategije, ki izboljšujejo varnost na cestah. Na podlagi pridobljenih podatkov bomo:

- opredelili rizične skupine – žrtev, storilcev;
- izbrali ustrezne strategije za zaščito potencialnih žrtev;
- izbrali ustrezno ravnanje s storilci;
- prilagodili zakonodajo;
- z izvajanjem vseh ukrepov izboljšali stanje na področju varnosti v cestnem prometu in zmanjševali število prometnih nesreč z najhujšimi posledicami.
 - Okviren potreben rok trajanja: 24 mesecev

5.7.2. Intermodalna transportna povezava Jadran-Sava

- Okviren potreben rok trajanja: 9 mesecev

5.7.3. Razvoj modelov za upravljanje prometnih tokov

- Izdelava celovitega prometnega modela z ustreznim izračunom virov in intermodalnosti povezav in virov
- Za učinkovito spremljanje in usmerjanje blagovnih tokov bo vzpostavljen model zbiranja podatkov o prometnih tokovih v vseh transportnih sistemih. Omogočal bo kakovostnejšo primerjavo blagovnih prevozov med različnimi prometnimi sistemi in načrtovanje ukrepov za izboljšanje logističnih storitev ter njihovo prodajo na mednarodnih tržiščih ter bo kakovostna analitična podlaga za ustrezno določanje uporabnin za celotno infrastrukturo, ki bo temeljila na mejnih družbenih stroških.
- Za učinkovito spremljanje in usmerjanje migracijskih tokov prebivalstva bo vzpostavljen model zbiranja podatkov o prometnih tokovih v vseh transportnih sistemih. Omogočal bo kakovostnejšo primerjavo potniških prevozov med različnimi prometnimi sistemi in načrtovanje prometnih poti, ki imajo pri mobilnosti in razvoju regije odločujoč vpliv. Nepokritost posameznih območij z ustreznimi prometnimi potmi in prevozi onemogoča skladen gospodarski in socialni razvoj.
 - Okviren potreben rok trajanja: 36 mesecev

5.7.4. Razvoj raziskovalnih potencialov na področju prometa in vzpostavljanje prostora za povezovanje raziskovalne, gospodarske in upravne sfere

Na podlagi že doseženih rezultatov projekta TRANSLO bo zagotovljena kontinuiteta in stabilnost mehanizmov in struktur povezovanja slovenskih partnerjev za izvajanje evropskih projektov.

- Okviren potreben rok trajanja 36 mesecev

- *Dodatna pojasnila za teme od od 5.7.1. do 5.7.8. lahko dobite na Ministrstvu za promet (Stanislav Pavlič)*

Tematski sklop:

5.8. Zagotavljanje jedrske varnosti

Teme:

5.8.1. Varnostna vprašanja tehnologij jedrskih in sevalnih objektov

cilji:

5.8.1. Varnostna vprašanja tehnologij jedrskih in sevalnih objektov

- *Zagotovitev potrebnih znanj za spremljanje in ovrednotenje nadzora in obvladovanja staranja objektov*
- *Opredelitev pogojev, potrebnih sprememb in izboljšav za podaljšanje življenjske dobe jedrskega objekta,*
- *Določanje zahtev in pogojev za uporabo digitalnih regulacijskih sistemov v jedrskih objektih*
- *Preučitev vpliva človeškega faktorja pri vodenju kompleksnih sistemov*
- *Preverjanje in izboljšave požarne varnosti jedrskega objekta*
- *Analize za varnost pomembnih procesov v jedrskih objektih (reaktorska fizika termohidravlika, materiali, korozija, erozija, trdnostni problemi, pojavi ob resnih nesrečah, ipd.)*
- *Izboljšave metod za preverjanje zanesljivosti in varnosti jedrskih objektov (verjetnostne, deterministične, ipd.)*
- *Obvladovanje novih tehnologij reaktorjev III in III+ generacije in razumevanje varnosti teh reaktorjev*
- *Določanje zanesljivosti delovanja pasivnih sistemov v jedrskih elektrarnah nove generacije in njihovega vpliva na varnost obratovanja*
- *Ovrednotenje lokacije jedrskih objektov s poudarkom na analizah zunanje ogroženosti.*
- *Uporaba metodologije za preverjanje varnostnih rezerv pri večjih spremembah (modifikacije, modernizacije) v jedrskih objektih,*
- *Razvoj in uporaba metodologije za določanje prioritet pri odločanju na področju jedrske varnosti (multi-kriterijalno odločanje in ipd.)*

5.8.2. Varno odlaganje radioaktivnih odpadkov in izrabljenega goriva

5.8.3. Nadzor radioaktivnosti v življenjskem okolju

- *Dodatna pojasnila za teme od od 5.8.1. do 5.8.3. lahko dobite na Upravi za jedrsko varnost (472-11-00 - Matjaž Podjavoršek*